

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SANDOR

Egy óvoda megnyitása

Hónapokkal ezelőtt a közoktatásügyi minisztérium elrendelte a margittai kisdé-
óvó működésének beszüntetését azon a
címen, hogy az óvodában alkalmazott óvó-
nő nem bírta a román nyelvet. Gencz Józ-
sef szenátor közbenjárására a beszünte-
tett óvodát — már mint román nyelvű
kisdéóvót — a napokban újra megnyitós-
ták.

A margittai óvoda megnyitásáról la-
puk más helyen számolunk be. Itt csak
néhány aperszűt próbálunk tenni; észrevé-
teleket, amik önként bomlanak ki a mar-
gittai apropóból.

Előrebocsájtjuk, hogy mi őszintén
örülünk akár magyar, akár román, akár
szász, sváb, vagy orosz kezdeményezésnek,
ami nyelvi szempontokra való tekintet nél-
kül akár csak egyetlen lépcsőfok magassá-
gával feljebb emeli az ország népeinek mű-
velődését. Örülünk román iskolák, örülünk
román kisdéóvók létesítésének is, ha az
előfölt való örömeiket csirájában le nem
fagyszítja a tudat, hogy az államnyelvű in-
tézmény egy kisebbségi intézmény elbuk-
tatása árán keletkezett. És ha például Mar-
gittán a magyar kisdéóvó mellett felállít-
nak egy román kisdéóvót: istenbizony
szavunk sem esik ellene.

Margittán azonban másként született
a román óvoda. Beszüntették a magyart,
azzal az ürüggyel, hogy az óvónő nem tud
románul. De vajon csakugyan nem lett
volna más megoldás, hátra a magyar-
nyelvű óvoda eme személyi hiányosságá-
nak megszüntetésére mint az intézmény
végleges eltörlése az Érmellék amúgyis
ujjonszámlálható magyar iskoláinak sorá-
ból? Nem lehetett volna például menesz-
teni a románul nem tudó óvónőt s helyébe
az államnyelvtudás követelményének meg-
felelő erőt ültetni? Csupán csak az volt-e
a cél a magyarnyelvű óvoda megszünte-
tésével, hogy lelkiismeretesen elég téte-
sek a törvény rendeleteinek, mely az óvó-
nők számára is előírja a román-tudást,
avagy túlszaladt a cél a törvény betűin és
levetkezett?

Mármost a kérdés:

Jobb-e magára az államra nézve, ha a
túlhajtott romanizálás súlya alatt egykor
virágzó institúciók lehervadnak s követke-
zőképpen a legkisebb román honpolgárok
az erkölcsi elhagyatottság kényszerhelye-
zetében fognak felnevelkedni, vagy az-e a
jobb, ha a társadalom lelkiismeretes törő-
désének, gondozásának hatása alatt a pri-
már nevelőintézetek megerősödnek, kifeje-
lenek, aminek természetes konzekvenciája
egy jóllehet kisebbségi, de egészséges
morálra gondozott generáció talpraállása
lehet?!

Ezek a kérdések természetszerűleg
hamarabb születnek az érzékenység és oly-
kor a bántottság méhéből, mint az agressz-
zív talajból. Hamarabb születnek tehát
kisebbségi, mint többségi gondolkodásmód-
ból.

Nem is Gencz József szenátornak
vetjük mi szemére, hogy elkéste a közok-
tatásügyi miniszternél az intervenciót,
nem ott fogván meg a mentési akciót

Anglia elvetette a genfi jegyzőkönyvet

Chamberlain dezavualta Macdonaldot — A háború megakadályozására azt ajánlja, hogy az érdekelt államok egymás között kössenek szerződéseket

Amit eddig csak sejteni lehetett, az
most bekövetkezett. Anglia visszautasította a genfi jegyzőkönyvet s ezzel a békemű,
melyet Macdonald angol és Herriot fran-
cia miniszterelnök a népszövetség szeptem-
beri teljes ülésén iparkodtak megala-
pozni, mindjárt megvalósulásának első ré-
szénél zátonyra jutott. Mint ismeretes, a
genfi jegyzőkönyv úgy intézkedik, hogy

**amennyiben az államok között vi-
szály támadna, ezt a nemzetközi
döntőbírság elé kell terjeszteni.**

A döntőbírság ítéletét kötelesek a perben
álló államok elfogadni. Azt az államot, a
mely nem veti magát alá a döntőbírsági
eljárásnak, illetve nem hajlandó a döntőbi-
ráság ítéletének engedelmeskedni, támadó
államnak tekintik és ekkor kerül a sor a —
szankciókra.

A genfi jegyzőkönyv értelmében a
szankció abban állana, hogy a döntőbírsá-
g ítéletét az összes államok együttesen
hajtják végre, olyképpen, hogy hadat indi-
tanak a renitens állam ellen s fegyverrel
kényszerítik engedelmességre. A genfi
jegyzőkönyv tehát teljesen az ökológia
megszűnésének és a magánbíráskodás ki-
alakulásának történeti fejlődését tartja
szem előtt. Amint valamikor régen az
egyes emberek és családok egymás ellen
vivott harcát és villongásait olyképpen
szüntették meg, hogy az egész közösség
együttesen támadta meg azt az embert,
vagy azt a családot, amely megbontotta a
békét, illetve vonakodott megjelenni a bi-
ráság előtt,

**ugyanígy kívánja a genfi jegyző-
könyv az egész világ összefogását
a támadó egyes állam ellen.**

ahol az óvodát beszüntették, hanem csak
ott, hogy azt újból megnyissák. Nem
Gencz József az oka a margittai magyar
óvoda megszűnésének. Elvégre a román
szenátor ha olyan magyar kerületet repre-
zentál is, mint az érmelléki, akkor sem
érezhet a kisebbségi idegek érzékenysége-
vel.

A baj ott van, hogy magyar kerülete-
ket nem képviselnek magyar képviselők,
magyar szenátorok. Ha az Érmelléknek
magyar szenátora, magyar képviselője lett
volna, úgylehet sok mindent meg tudott
volna magyarázni, államérdekben fekvő
dolgokat is a miniszternek, amiket viszont
Gencz József nem az ő hibájából, de mégis
képtelen volt megmagyarázni, mert értel-
müket nem értette, messze jövőbe kaposo-
ló következményeit pedig nem érez-
hette át.

A segítség idején csak akkor érke-
hetett volna Margittára, ha Margittának
magyar parlamenti képviselője van Buka-
restben. Hát legyen a jövőben a magyar
kerületeknek magyar képviselőjük! Égető,
sürgős, kikerülhetetlen és életbevágó szük-
séggé vált, hogy Bukarestben megszólalja-
nak az eddig némán hallgató magyar ér-
dekek!

Angliában mindjárt kezdetben kifo-
gást emeltek. Anglia semmiesetre sem volt
hajlandó beláthatatlan időre olyan messze-
menő kötelezettségeket és — szigetszág
létén — reá nézve meddő, szárazföldi há-
borus áldozatokat vállalni, amilyeneket a
genfi jegyzőkönyv kívánt.

Franciaország szempontjából pedig
éppen fordítva áll a dolog. Franciaország-
nak nemzeti szempontból is érdeke a genfi
jegyzőkönyv elfogadása. Éppen a tegnap-
előtti francia minisztertanács határozta el,
hogy feltétlenül ragaszkodik a genfi jegy-
zőkönyvhöz. Ez is csak arra mutat, hogy
felismerték annak jelentőségét Németor-
szág jelenlegi határainak biztosítása szem-
pontjából.

Ilyen érdekek ütköztek össze a nép-
szövetségi tanács mai tanácskozásán.

Feleskelték a német közlársság ideiglenes elnökét

Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés
tegnapra összehívott ülésén Loebe, a biro-
dalmi gyűlés elnöke rövid beszédben fel-
kérte Simons dr helyettes birodalmi elnö-
köt, hogy a birodalmi gyűlés előtt tegye le
az esküt.

Az eskütétel után Loebe a birodalmi
gyűlés nevében legszívélyesebb szerencse-
kívánatait fejezte ki Simons dr előtt.

A helyettes birodalmi elnök háláját
fejezte ki a birodalmi gyűlés elnökének a
személyébe vetett bizalomért, majd a bi-
rodalmi gyűlés tagjaihoz fordult, akiknek
köszönetet mondott megtiszteltetéséért.
Simons dr kijelentette, szilárd elhatározá-
sa, hogy a hivatali állásából folyó jogokat

lekiismeretesen és erőiesen megvédi, hogy ezeket a jogokat sértetlenül adhassa át annak a férfiúnak a kezébe, akit a német nép szabad és közvetlen választás útján legközelebb vezérévé tesz meg.

A centrum pártvezetősége egyhangúlag elhatározta, hogy a birodalmi elnök ségre Marx porosz miniszterelnököt jelöli.

Csődöt kértek egy nagyváradai nagykereskedő cég ellen

A pénzügyi válság nem csendesül. Napok óta beszélnek, hogy egy nagyváradai igen régi és tekintélyes export-cég fizetési zavarokba jutott, amely összefüggésben áll a világpiac egyre rombolóbb rossz konjunktúrájával. A cég a hitelezőkkel intenzív egyezkedési tárgyalásokat folytat, eddig azonban nem sikerült a differenciákat kiküszöbölni, sőt a Marmarosch Blank több ki nem fizetett váltó mellékelésével tegnap csödkérvényt adott be a bírósághoz.

A csödkérvény megítélése most már más elbírálás alá esik, mióta a kényszer-egyezségi rendeletet visszavonták. A rendelet szerint március 10-ike után bezárólag nincs többé kényszer-egyezségnek helye, mert a rendelet a Monitorul Oficialban törvényt megjelentése napján lép életbe és a rendelet március 11-én jelent meg és így ha az adós nem tud kiegyezni a hitelezőkkel, a csőd elkerülhetetlen. Eppen ezért a bíróság bizonyára igen rigorozusan fogja ezen túl latolni a csödkérelmeket, hogy a lehetőség határain belül módot adjon az adósnak, hátha mégis ki tud egyezni a hitelezőkkel. Nem tartják ugyanis indokoltnak azt a vádakozást, hogy a kormány a belföldi hitelezőkkel szemben bármilyen moratóriumot léptessen életbe, mert ez az ország teljes gazdasági helyzetét festeríti a külföld előtt sötét színben. Itt tehát csakis a kölcsönös belátás és elnézés segít.

Budapestről jelentik: A Weiner és Grünbaum budapesti nagy szabó cég, mint már jelentettük, fizetéseképtelenné vált. A cég 65 éve áll fenn. Két tulajdonosa van jelenleg: Vécsy László, egy 30 éves fiatal ember és Klein Dávid egy hajlott koru ember, akit a cég régi tulajdonosai 40 évi szolgálata elismerésül egyharmadrész tulajdonjoggal társul vettek. A cég három évvel ezelőtt került új kezébe és a szakértelm hiánya, az óriási rezszi és személyzet, a könnyelmű kihitelezés kergette válságba. A cég múlt év szeptembere óta nem rótta le a forgalmi adót és nem fizette a fényszerkezési adót, egyre újabb készpénzkölcsönöket vett fel, sőt utóbb a munkások bérét sem tudta már fizetni. Csak készpénzkölcsön címen 1 milliárd és 160 millió koronával tartozik a cég. Lombard-hiteleket vett igénybe a Magyar Jelzálogbanknál és a Magyar-Német Banknál. Tartozik továbbá a Magyar-Olasz Banknál is. Egy Weisz Rose nevű amerikai nőtől 2000 dollár kölcsönt vett fel. Egyik türelmetlen hitelező már a csődöt is megkérte a vállalat ellen. A cég összes tartozásai 3 milliárd 600 millió korona és ezzel szemben 1 milliárd koronás áruaktár és 300 millió behajtható követelés áll. Legjobban az angol hitelezők vannak érdekelve 1 milliárd 790 millióval, a bécsi hitelezők érdekeltsége 453, a párisiaké 110, a cseheké 63 millió. Az adós-cég 30%-os egyezséget ajánl, amely 3 félévi részletekben kamatmentesen fizetendő. Ezt a fizetést a Kanitz és Tsa-cég (Sas-utca) garantálná. Az angol hitelezők ragaszkodnak ahhoz, hogy egyik cégtárs váljon ki. Lehet, hogy a Weiner és Grünbaum-cég részvénytársasággá alakul át és a többséget egyik Kecskeméti-utcai szabó cég venné át.

A budapesti törvényszéknél Zucker Bertrand (Kigyó-utca 4.) textilnagykereskedő ellen több hitelező csődnitási kérvényt adott be. A bíróság a kérelemnek helyt adott. — A Boldavölgyi Bánya és Iparművek Rt. csődöt kért maga ellen. Elrendelték. — Kényszer-egyezségi eljárást indítottak meg a következő cégek ellen: Bálint és Tsa fűszerkereskedő, Molnár H. és Tsa, Ungár Jenő cipész, Import fakesk. Rt. Gárdos Lipót borkereskedő, Gyöngyösi szénbánya és táglagyarak Rt., Gungel Testvérek butorberendezési vállalat. Rácz Artur dr budapesti építési vállalkozó, Heller Ödön-féle keresk. rt.

A kamara éjszakai ülése

Bukarestből jelentik: A kamara éjszakai ülésén Manulescu Stringa folytatja vizsgálását a Stigul-ügyben és kifejti, hogy a vállalat az államra nézve nagy előnyöket jelentett. Ugyanilyen értelemben szólt fel Cipioanu földmívelésügyi államtitkár is.

A szenátus ülésén Polonyi száz szenátor nyilatkozatot olvasott fel, amelyben sajnáltnak ad kifejezést, hogy tegnapi beszédét úgy interpretálták, mintha az elnökecsé értelmeket tartalmazott volna a román nemzetet szemben. Soha egy pillanatig sem volt szándékában megbántani ezt az országot, amely iránt a száz nép változatlan haszonszeretettel viseltetik. Beszédét helytelenül magyarázták, ő csupán fel akarta hívni a figyelmet a kisebbségek jogaira, amelyeket a közigazgatási reform egyáltalában nem vesz tekintetbe.

Nők is lehetnek tagjai a magyar főrendiháznak

Budapestről jelentik: Tegnap juttatták el a képviselőkhöz és a sajtóhoz a magyar felsőházi javaslat indoklását. A javaslat-aron épül fel, hogy vissza kell állítani a törvényhozás két kamarás rendszerét.

A javaslat fentartja a vallásfelekezeteknek eddigi főrendiházi képviseletét, sőt a Bencésrend mellett a premontrai-, cisztercita- és piarista rendnek is jut hely. Az izraeliták azonban — mondja a javaslat — nem kapnak helyet a magyar felsőházban olyan jogcímen, mint a többi felekezetek, mert „a 473 310 főnyi zsidóságnak még ma sincs országos szervezete, nincsenek előjárói, akik a zsidóság egyetemét hivatottak lennének képviselni”. Miként Pesty Pál javaslattevő miniszter mondja — az izraelitákat az eddigi gyakorlatnak megfelelően, ezután is az államfő által a felsőházba történő kinevezéseknél figyelembe veszik úgy, mint az orvosokat és az ipari munkásokat.

De érdekes az alábbi mondat is: A javaslat nem akarja teljesességgel a lehetségségét kizárni, hogy nők is megválaszthatók legyenek a magyar főrendiház tagjai sorába.

Autonomiát kap a CFR

Elkészült a törvényjavaslat

Bukarestből jelentik: Pretórian a CFR vezérigazgatója tegnap fogadta a bukaresti lapok tudósítóit, akik előtt ismertette a CFR autonomiájáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat szerint a CFR autonóm vállalat lesz, a közlekedésügyi miniszter ellenőrzése alatt. A vállalat élére nyolc tagu bizottság kerül, a kereskedelmi és ipari világ különböző ágazataiból, az ügyvédi kamara és a hadgyminiszterium kiküldöttjeiből. Az igazgatóság a közlekedési miniszter elnöke mellett működik. Az első tíz évben elélt felelőseget az államnak fogják átadni beruházási célokra, vagy a külföldi kölcsön fedezésére.

Az újságírók szabadjegyére vonatkozólag a vezérigazgató kijelentette, hogy azokat egyelőre január elsejéig meghosszabbították és akkor

majd az igazgató fog dönteni a továbbiak felett. A vezérigazgató véleménye szerint különben is nem ezek a szabadjegyek képezik az ingyenes utazás jelentékeny részét.

Hencsertakarak plüschből minden színben perzsa mintájú moquette és szívet garnitúrák **Leitner Mártonnal.**

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Ma, szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor

VIGJÁTEK MŰSOR

8 nagy felvonásban.

„KÉJUTAZÁS”,

a főszerepben:

„Ő”

DAYRAL & TAUBER LTD. LONDON

Uridivat szövet különlegességek Iserkata

DEUTSCH POSTÓÁRUHÁZ

Mérték után

Iérl- és női lehérműekkel

(privát anyagból is)

legszebben és legolcsóbban készít

„Hercules”

Victoriei (Koloszvári-utca) 1 szám

Üzletek részére olesó munkadíjak. Telefon 698

Tisztelettel értesítjük b. megrendelőinket, hogy

tavaszi valamint nyári

angol szövet

különlegességeim megérkeztek.

SCHWARTZ és RÖSENFELD

uri-szabók. Str. Coloman Rimanóczy-u. 2.

Meglepően gyönyörű és értékes tárgyak érkeztek. — Kérjük a t. közönséget tekintse meg kiállításunkat és jelenjen meg a folyó hó 16-án

hétfőn

délután 6 órakor tartandó

árverésen.

Humanitás

Bécsi utamból hazaérkezve, a legújabb párisi és bécsi modelleket hoztam.

KÁDÁR RÓZSI

női kalap szalon, Vlahuța (Szt. János)-u. 3.

Lehull a lepel a Leirer-gyilkosság rejtelméről

A rendőrség Pötörön kívül Bollát is a gyilkossággal gyanúsítja — Ki volt az értelmi szerző — Leirer Lőrinc egymilliárd kártérítést követel

Budapesti távirati jelentés nyomán a Nagyvárad tegnapi száma már meglehetősen részletekkel számolt be a Leirer-gyilkosság szenzációjáról és megírtuk, hogy fölfedezték Leirer Amália igazi gyilkosát. Egy hete kísérték át Leirer Lőrincet a fogházba s talán ott is tölti hátralévő életét a sors véletlen borzalmassága folytán. ha önként nem jelentkezik a lelkiismeretfurdalással küzdő gyilkos. Amily hidegen és magabizalommal viselkedett Leirer Lőrinc a rendőrségen, olyan közömbösen tűrte a fogságot is. Csak védője dr. Sándor László előtt hangoztatta, hogy a bűnnek ki kell derülnie és érzi, hogy napok kérdése a kiszabadulása.

Jelentkezik egy fogoly

Saguly Ferenc fiatal szerelőmunkás jelentkezett dr. Kovács Péter ügyészéi aletknél.

— Nagyságos uram, mondotta, nagyon sok dolgot tudnék közölni a Leirer-gyilkossággal kapcsolatban.

Elmondotta, hogy egy másik fogoly, Bolla József szerelő is tud az esetről. Az ügyész álmából keltette fel Bollát, akit felvezettek az irodába. Mindkettőjüket ez év február 26-án kísérték be egy biciklipásból kifolyólag. Mindketten tagadták, hogy bármilyen részük is lenne a gyilkosságban, csak azt vallották, hogy tudják, hogy hol vannak az elrablott ékszerek. Az ékszerek egyrészt beolvastották, az értékesebbeket pedig egy ládába rejtették. A ládába kötelek kötöztek s a kötel vége a partra van erősítve.

A fogházügyész a szenzációs vallomás után azonnal érintkezésbe lépett dr. Sztrache főügyessel.

Közlük Leirer Lőrincel a fordulatot

A lényegében tagadásban levő Bolla és Saguly vallatására detektívek érkeztek. Közben értesítették dr. Sándor Lászlót is, aki Leirert felhívatta a fogház irodájába. Lehajtott fővel, meggönyvedten, rövid prémes szürke bundájában, kemény kalappal a fején ingadozva jött a fogházudvaron keresztül a szörnyű bűnnel gyanúsított apa.

Leirer Lőrinc arca sápadt, egész testében remeg, szeme kidülled, amikor Sándor László kezét nyújtja neki és gratulál.

— Nekem gratulál, ügyvéd úr? hördül fel az öreg. Mi történt?

— Csak gratulálok magának, feleli Sándor László, azután megkérdezi: hogy van? Majd gyors egymásutánban következnek a kérdések és feleletek és Leirer Lőrinc megtudja, hogy meg vannak a tettesek. Hátrátanorodva elvágódna, ha egy fegyőr meg nem fogja. Hálaszavakat rebeget azán és fájdalomt önti ki, hogy nem elég volt, hogy gyilkossággal vádolták, még fajtalanak is mondták.

— De az bántott leginkább, hogy vén

gazembernek szidták és más ily sértéseket vágtak öreg fejéhez.

Két kezébe temeti arcát Leirer Lőrinc. A hatalmas ember egész testében rángatózik. Hol elvörösödik, hol fehér sápadtság ömlik el rajta.

Hol sir, hol nevet, hol sziklaszilárdan szólnékül áll, hol megtántorodik és dülöngél jobbról-balra Leirer Lőrinc fia a hír hallatára azonnal a fogházba rohant és melegen összeölelkezett apjával.

Ki az igazi gyilkos?

A gyilkos egy foglalkozás nélküli, részeseges, delirium tremensben szenvedő, — egyszerű már tébolydában apolt előkelő családból való ember — Rakovszky Gyula, akiről csak annyit tud a rendőrség ezideig, hogy február elején bocsájtották el az anyalföldi tébolydából és azóta nyomra vesztett.

Bolla és Saguly Ferenc január közepé táján estek a rendőrség kezébe. Előző jelentésünk egy bicikli-lopást említett, azonban később kiderült, hogy a két rovott multu alakot a Scheidl-féle ékszerbe-váltó és fémeolvasztó műhelyből állították elő, néhány gyanús ékszerdarabot és négyöt nagyobb ezüsttrudat, körülbelül 7—8 kiló beolvasztott ezüstöt találtak náluk.

Kiemelik a Dunából az elrejtett ékszereket

A Palatinus-házak előtt Saguly és Bolla megállították az autót. Egyikük felkiáltott: Hopp, itt a cövek, ott lóg a zsinag. Egy pillanattal később előtűnt egy vörös, ugynevezett Wagner nőisapka, amelyben benne volt Leirer Amália eltűnt evőkészletének egyrésze és szétördelt gyűrűk és karperek, arany és ezüst apróságok. Az evőeszközökön az ismeretes monogram: K. R.

A lelet után vallatásra fogták Sagulyt, aki boldogan, szinte lelkesedéstől elragadtan kezdte a hosszú elbeszélést.

Hogyan szövődtek a közös munkára?

— En tudom, hogy bünt követtem el, kezdte Saguly elbeszélését, amikor a Dunába rejtett ezüstneműekről nem tettem előbb említést, de nem volt tudomásom a gyilkosságról, csak sejtettem, hogy nem közönséges lopásból ered a zsákmány. Gyilkos nem vagyok, soha senki életére nem törtem, az értéktárgyakat Bolla és

Ezek az ékszerek a Leirer Amáliáé voltak és az ezüst az elrabolt ezüstkészletből származott. A rendőrség hiába faggatta őket, nem akarták elmondani, hogy honnan származik.

— Higgyék el a detektív urak, felelték a vallatásokra, ezt a munkát nem mi követjük el, csak olcsón megszereztük az ezüstöt.

Saguly és Bolla ismert betörők, akik mint szerelők szokták végig házalni a lakásokat, hogy kikeressék az alkalmas terepet. Ugy látszott, hogy most is egy ilyen betörést hajtottak végre.

Saguly és Bolla tehát nyugodtan vártak tegnapig. Bolla, akinek a felesége várandós, így nyilatkozott arról, hogy miért árulta el a büntetett:

— Nem akartak a vajudós feleségemhez kiengedni, akit én nagyon szeretek és nagyon féltem őt. Ilyen válságos órákban rettenetes az, ha az ember nincs a felesége mellett.

Amikor az ügyész nem akart hitelt adni szavainak, megmondotta a gyilkos nevét és azt, hogy Leirer Amália ékszereinek egyrésze, amelyet az egész országban száz és száz detektív kutató, ott van elraktározva az ügyészéi bünjelek között.

— A gyilkos — vallotta — egy Rakovszky Pötör nevű 25—26 éves ismerősünk. Hogy Rakovszky mikor követte el a gyilkosságot, nem tudjuk. Rakovszky nagyon jól öltözött fiatalember, akit nagyon iszákosnak ismertünk és ő adta át nekünk az ezüstöket és az ékszereket azzal, hogy nagyon előkelő családból származnak. Bollával ezután a rendőrség autóbába szállt és a Dunapartira hajtottak.

Rakovszky-Pötör hozták hozzám értékesítés végett. Onnan ismertem őket, hogy együtt ültünk egy közös cellába a balassagyarmati fogházban. Ott határoztuk el, hogy ha kiszabadulunk, közös számlára dolgozunk és együtt végezzük munkánkat. Amikor kiszabadultunk, Pötör, aki nagyon rossz viszonyok között élt, számtalanszor felkeresett. Bolla akkor a szeretőjénél lakott és ez a nő egyik barátjával összeismertette Pötört, úgy, hogy ezentúl négyesben éltek a két tolvaj és a két barát. En Bollával lopásokat készítettem elő, de Pötör Gyula azt mondotta, hogy

egy sokkal jobb tippje van, hatalmas zsákmányra van kilátása, csak hogy a dolognak érne kell. Ha ez sikerül, többet jelent, mint ha 10—15 srenket csinálnak.

— Ez még októberben volt. Nekem feleségemet kellett eltartanom. Bollának meg az anyját, nem volt tehát időnk arra, hogy megvárjuk, míg a dolog megéri.

APOLLO MOZGÓ

Ma, szombaton utoljára

A legszebb nő a világon

Gyönyörű társadalmi dráma 6 felvonásban.

A főszerepekben: A bájos **Lee Parry** és a fess, daliás **Olaf Fiord**.

Karneval Rómában. — Tájékpelvétel Olaszországban. — Vezuv kitörése.

A londoni szépségverseny pompázatos jelenetei.

Ezt megelőzi: **Pathé Journal**.

lön: A halálraitelt kezei.

lön:

Izgalmas dtáma Conrad Veidttal.

Tavaszi angol szövet ujdonságaink megérkeztek.

Különleges mintáink Nagyváradon egyedül cégünk részére vannak lehívve.

Leborits és Fia szabók

Teljesen 871 és 875

Csináltuk a magunk munkáját, néhány zsebmetszést, padlásnyitást és más lopást.

Pötör a tébolydába kerül

Mint annak idején megírtuk, január 28-án egy vasárnap délután a Ferenc József-híd közepén egy ember mászott fel a Turul madárra. Közben rekedten üvöltött:

— Látlak! Látlak! Még ide is üldöztök?

Két fiatalember utána akart mászni, de revolvert szedett elő és lövöldözni kezdett. Végül is a tüzoltók hozták le, azt hitték, hogy örült és beszállították az angyalföldi tébolydába. Sagulyék aztán megtudták, hogy Pötör a tébolydában van, és onnan megszöktették barátjukat. A gyilkosság felfedezése után való napon Saguly elbeszélése szerint Bolla és Pötör kimentek Czeglédre, ahol a Bolla apjának egy kis szőlője van. Két koffert ástak ott ki. Ebben a két kofferből volt az ezüstmű és a szilkskin bunda.

Saguly valószínűleg nem ragaszkodott teljesen az igazsághoz és a maga szerepét kedvezőbben szeretne volna feltüntetni és elbeszélése ezért igen sokszor homályos. Szerinte Czegléden felosztották az elrablott tárgyakat.

— Amit elhoztunk magunkkal Czeglédre, mondotta Saguly, úgy állapodtunk meg, hogyha valamelyik értékesíteni tudja, az abból való pénzt felosztjuk egymás között. Hogy ők mit csináltak a két résszel,

A gyilkos megérkezik a munkából

— Pontosan nyolc órákor ott voltam a Rókus előtt. Pötör gyalog jött a megállóhoz. Az egyik kezében elegáns bőrönd volt, a másikban papírsomag. Elmentünk a lakásomra. A bőröndben voltak az ezüstműek, a papírsomagban a szilkskin bunda. Megvacsoráltunk és aztán lefeküdtünk aludni. Ezután elmentünk Czeglédre, a lopott dolgokat Gyula katona kofferrébe csomagolva elrejtette. December 28-án Gyula hirtelen úgy kezdett viselkedni, mintha megőrült volna, elővette a pisztolyt és lövöldözni kezdett, úgy, hogy a testvérei és az anyja elmenekültek. Aztán rám célzott, a golyó azonban célt tévesztve, a falba furódott. Másnap este olvastam aztán, hogy egy bolond felmászott a Ferenc József-híd Turul madárra. Az újságok Rakovszki nevet írtak, de tudtam, hogy ez csak Pötör lehetett és csak azért játszotta el az egész komédiát, hogy nagy bűncselekménye után a tébolydában biztonságban lehessen.

Többet Bolla nem akart tudni az egész dologról. A rendőrségnek az a véleménye, hogy Bolla sokkal többet tud Pötör Gyuláról és a Leirer-féle gyilkosságról, mint a mennyit bevall.

Megállapították, hogy Pötör két hete, vagyis a mióta a gyilkosságot felfedezték és barátait elfogták, eltűnt Budapestről és valószínűleg Csehszlovákiába szökött.

Azt is megállapították, hogy Pötör, aki szeretett jól élni és elegánsan ruházkodni, ismeretségben állott Leirer Amáliával. Amikor pénze volt, az éjszakai életben is szerepet játszott. Ilyenkor monoklit is hordott. Leirer Amália egyik volt cselédje, Csomik Teréz, Pötör fényképében felismerete volt asszonya egyik ismerősét. Elmondta még ez a cseléd, hogy

urnője nem szívesen fogadta ezt az embert és panaszkodott, hogy

azt pontosan nem tudom. Nem is osztottuk fel mind az ezüstöt, hanem maradt egy rész és másnap a Gyula el is jött hozzám, a pisztolyát vette elő és azt mondta, legyenek a segítségére, mert különben ledurran. Ekkor elvitt az upesti rakpartra és azt mondta, hogy dobjam be az ezüstöt a Dunába. Azt feleltem, hogy kár volna elhajítani, mert még szükségünk lehet rá. Így rejtettük el a parton talált ócska nő kalapba.

A rendőrségen Bolla elmondotta, amikor elébe tárták a Saguly vallomását, hogy Pötör Gyulát fogházból való kiszabadítás után magához vette és terveket szőttek, tudta, hogy Pötör egy nagyobb dolgon töri a fejét, mert apró-cseprő dolgokban nem vett részt.

Amikor a Léderer-féle gyilkosság történt, Bolla beállott a Lédererék Tölgyfa-utcai lakásával szemben lévő lakatos műhelybe, hogy a detektívek, mint rovt-multrt rendes dolgozó munkásnak lássák és későbbi tettenél majd alibit tudjon bizonyítani.

Ebben a lakatosműhelyben csinált Pötör kérésére Bolla egy tört. Ezzel a törtrel gyilkolták meg Leirer Amáliát. December 22-én — folytatta vallomását Bolla József, — Gyula újból felkeresett és ezt mondta:

— Ma rá kerül a sor „melóra“, jó munka lesz, este nyolckor gyere el a régi Apolló-kabaré helyére, az ötvenes villamos megállójához, elhozom a „szajrét.“

fél téle, mert szurós a tekintete, de van a megjelenésében valami vonzó és azért fogadja, mert tökéletesen beszél franciául.

Bolláról kiderült, hogy szintén járt Leirer Amália lakásán, mint a villamosmű ellenőre. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy nem Pötör, hanem Bolla hajította végre a gyilkosságot. Pötör ismerkedett meg előbb Leirer Amáliával és udvarlása közben kitanulmányozta az egyedül élő nő életmódját. Ugy is lehet, hogy a gyilkosságot együtt követték el. Az eddigi nyomozás még nem tisztázta, hogy a tulajdonképeni gyilkosság milyen módon és milyen körülmények között történt.

A rendőrség a következő személyleírást adta ki Pötörrel: 31 éves, katolikus, vékony termetű, 160 centi magas. Szeme zöldeskék, szurós tekintetű, ajka vastag, orra széles, arca sovány becssett, haja sötétszürke, szemöldöke tömör, összenőtt, bajusza vöröses, esetleg borotvált. Kezei ápoltak, manikűrözöttek. Utolsó ruházata zöldeskék angol szövetből, divatos zakó és sötétszürke divatos kétsoros télikabát, perzsa gallérral. Monoklit, vagy fekete keresztet papaszmet viselt.

Leirer egymilliárdos kártérítést kér az államtól

Leirer Lőrinc, aki még mindig a rendőrség foglya, elterjedt hírek szerint, kiszabadulása után egymilliárd korona erejéig kártérítési pört indít az államkincstár ellen jogtalan letartóztatásáért.

Angol **DIVAT-SZÖVET** újdonságaim tavaszi megérkeztek
Elsőrendű URI RUHÁKAT készítek szolid árral. Pontos kiszálgás
SCHWARTZ MÓR
uri-szabó. Str. Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca) 14 sz.

Bicsérdy mester halálhírért jelentik

Az utolsó három esztendőben Erdély területén sokat innak és beszélnek egy segesvári embernek Bicsérdy Györgynek új elméletéről. Bicsérdy cikkekben, könyvekben és röpiratokban azt hirdette, hogy a kizárólagos gyümölcsézés a hosszú élet titka, hogy százötven évig fog élni, valamint mindazok, akik utasításait követik. Hatalmas könyvben fejtette ki elveit a husevőkel és a vegetáriánusokkal szemben, kizáróan a nyers gyümölccsel való táplálkozással találva meg a mathuzsálemi kor titkát. Előadásokat is tartott nagyobb városokban tudományáról és úgy könyveiben, mint élőszóval a prófétákkal egyenlő értékűnek mondotta magát.

Annak dacára, hogy az ötven éves ember reszkető kezei, kopaszága, becssett sovány arca sejtelméletét nem túlságosan igazolták, mégis nagy tábora akadt, rendíthetetlen hívek sereglettek köréje, akiket általánosságnak Bicsérdystáknak neveztek el.

Nagyvánadon is sokan vannak, főképen az intelligens osztályból hívei, akik között nagy ijedelmet okozott egy erdélyi bicsérdistától érkező levél, amelyben az áll, hogy a mester, akinek matuzsálemi életében bíztak, meghalt. Aki a levelet kapta, magasabb állami tisztviselő, valósággal megtántorodott a hír hallatára, mi azt jelenti, hogy ő hiába él naponta csak egy almával, csontja soványodva, a mester halálával agyonütötte tanát. Nyomban megevert ijedtében husz „tarkedlit“, amitől állítólag lábujját kapott.

A bicsérdisták abban bíznak, hogy a halálhíre nem felel meg a valóságnak, mert még a lapok nem írtak róla. Mi telefonon megpróbáltunk a segesvári kórháztól felvilágosítást kérni, de értesítést nem kaphattunk. Addig tehát, míg valami pozitív híradást nem kapunk, fenntartással közöljük a gyümölcs evő nagy mester halálhírért.

* Agnes-csemege, egy darab 5 lei Benedeknél.

**Készpénz áraknál
is olcsóbban!
20 heti vagy 5 havi
részletfizetésre**

árusít mindenféle textil és ruházati cikket, férfi és női szöveteket, kelengyét stb. a

HELLAS

áruforgalmi r.t.

ORADEA-MARE,
Str. Avram Iancu (Kossuth-
utca) 14 szám
Telefon Interurban 960

Beszerzési csoportoknak legelőnyösebb ajánlattal szolgál.
Vidéki megbízásoknak a leggyorsabban tesz eleget!

LEGOCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

Divatszövetek, selymek, marocnok, vásznak, szőnyegek stb. a legolcsóbb árakban szerezhetők be.

Au Printemps de Bucarest (volt Missir-cég)

Mindenkinek érdeke szükségleteit cégünkél beszerezni.

2. A faanyag korhadása most kritikus állapotba jutott, mert a korhadás már a cölöpök ellenálló képességét jórésben megtörte. A cölöpök rendszerint négyzetes biztonságra vannak méretezve. A korhadás, mint az utolsó időkben a házon mutatkozó gyors rongálódásokból megállapítható, kezdi a faanyag utolsó negyed részét is felfalozni és így a falak további rohamos süllyedése várható, úgy amint ez a folyamat Grósz Béla közelben lévő háza partifalmeinek gyors süllyedésénél is észlelhető.

3. A szakértői értekezlet azt tartja, hogy a szoban forgó külső főfal lebontása és annak alapjából való újjáépítése sokkal gyorsabban és olcsóbban kesztülvethető mint a főfalnak aláfalazás útján való helyreállítása, eltekintve attól, hogy az aláfalazás rendkívül veszélyes és végeredményben is hiányos, mert a megrepedt és avulás folytán szilárdságában csökkent falrészeket az épületben meghagyja. Az aláfalazás legalább négyezer annyi szivattyúzási munkával, hosszú ideig, szűk munkahelyen és csak nagyon drága biztosítási és vízkizáró munkával végezhető keresztül. Ha azonban ez a külső főfal teljesen újból épülne, a lebontásból kikerülő anyag mind felhasználható volna, keskenyebb alapfalat is lehetne építeni, az új alapot nyílt munkagödörben, nagyobb darabokban, sokkal olcsóbban és sokkal gyorsabban el lehet készíteni.

4. Az új alapokat a víz álmósása ellen biztosító szádfallal és a jelenlegi kis vízszin alá legalább 2.00 m. mélyre kell építeni, kimosás ellen biztosító erős köhányás alkalmazásával, tömör betonból.

5. A közigazgatási bizottság szakértői részéről javasolt Strausz-féle mély alapozási módot a jelen esetben nem tartja alkalmazhatónak. A Strausz-féle cölöpöket laza és mély talajon lehet csak alkalmazni, hogy általuk a mélyebben fekvő hordképes talajt elérjük. Minthogy pedig a Körös kavics maga teljesen hordképes talaj, erre az alapozást minden külön teherbírási szerkezet nélkül egyszerűen, gyorsan és olcsón rá lehet tenni. De ettől eltekintve a szoban forgó munkahely tele van nagy kövekkel, pílóta, fasínya és falrészekkel, ahol a vascsövek lefúrása és kiemelése teljesen lehetetlen.

6. Ha a ház főfalát lebontják, az épület szárnyhelyiségeit a munka alatt használni nem lehet, gazdasági, technikai biztonsági okokból, mert a megálló szerkezetek, mennyezet és fedélszerkezet alátámasztása s egy ideiglenes külső határoló fal készítése rendkívül drága szerkezeteket igényel.

7. Az értekezlet úgy találja, hogy a horizontális elmozdulásoknak a kérdés elbírálása szempontjából nincs különösebb jelentőségük.

8. Tisztában kell lenni azzal, hogy a ház helyreállításának munkái terjedelmükénél és természetükénél fogva csak nagyobb befektetés útján érhetők el, szó sem lehet arról, hogy ez a munka kétértékes száz ezer lei költséggel keresztül vihető.

9. Tekintettel a ház állapotára, a falakon mutatkozó repedésekre, tekintettel arra, hogy az alapozás faalkatrészei korhadtak, azok további korhadása folyamatosan van, végül miután a Körösnek nagy sebességgel lerohanó árvaival az alapozást gyorsan és lényegesen megkönnyíthatják, senki sem vállalhatja a felelősséget azért, hogy a katasztrófa be nem következhetik.

10. Az értekezlet a Körös vízszinének süllyedését csak abban az esetben tartaná hátrányosnak, ha ez által a város közművei és középítkezései kárt szenvednének. Ez idő szerint előnyösnek tartja az értekezlet azt, hogy a városban az általaj víz 1.00 méternyre alászállt. A mederfenék biztosítására még nem érkezett el az idő.

Külön véleményt jelentett be Sztarill Ferenc építész, aki egy általa ajánlott módszer szerint, amint mondotta, ha rábizná a kijavítást, meg tudná úgy erősíteni a ház falát, hogy újabb 10-20 évi biztonságot nyújtson. Sztarill építész azonban a végrehajtandó munka sikeréért mindössze csak kilencven percents felelősséget vállalna. Tekintettel tehát a labilis eshetőségekre, a szépsézet bizottság Sztarill ajánlatát kénytelen volt figyelmen kívül hagyni.

Hihető, hogy ezek után a Dunkel-ház ügyében egységes nézet alakul ki a köz-

igazgatási bizottság legközelebbi ülésén, amely dönteni hivatott a benyújtott felelőbeszés felett.

Az Egyesült Bank és Takarékpénztár közgyűlése

Az Egyesült Bank és Takarékpénztár, amely nemcsak Nagyváradnak és Biharmegyeinek, de talán egész Erdélynek egyik legrégebbi és igen tekintélyes pénzintézete, tegnap dében tartotta közgyűlését az intézet székházában. A részvényesek rendkívül nagy számban jelentek meg a közgyűlésen és az igazgatóság nem nagyváradi tagjai közül ott volt Zathureczky István, aki különben a közgyűlésen elnökölt, George Georgescu, a Banca Nationala felügyelője és Com. E. T. Allieri, a Romcomie bukaresti vezérigazgatója. Az előki megnyitotta a jegyzőkönyv vezetésére. Halász Márton dr., a hitelesítő dr. Kertész Ferencet, dr. Grósz Sándort és Szirmay Lajost kérték fel. Ezután Georgescu felügyelő románul olvasta föl az igazgatóság jelentését, majd Popper Ákos dr. vezérigazgató, akinek nevéhez, kiváló tevékenységéhez és páratlan agilitásához fűződik az intézet hatalmas föllendülése, ismertette magyarázat az igazgatóság jelentését.

A kegyelet hangján emlékeztek meg Kormos József elhunyt főtitkáráról. A jelentés további része az elismerés és hála hangján szól Róna Arminról, az intézet igazgatójáról, aki harminckét esztendei szolgálat és eredményes működés után most válik meg az intézet köztelékéből, melynek szolgálatába még 1893-ban, a fusió idején lépett.

Azzal a meggyőződéssel távoznak körünk-ből — mondja a jelentés — hogy hálánkat és elismerésünket nemcsak az intézet érdekében kifejtett hűség és értékes szolgálataival érdemelte ki, hanem azzal a teljes odaadással és vezetéssel is, melyet intézetünk és kártársai iránt minden ténylegesben tapasztaltunk.

Majd jelenté Popper dr. vezérigazgató, hogy az üzleti esztendő nyeresége 3,400,640 lei, ebből 75,000 darab részvény után 2 millió 400 ezer lei osztalékot fizettek. Majd a felügyelőbizottság jelentését románul Capra főtitkár, magyarázat Thury Kálmán dr., a felügyelőbizottság elnöke olvasta fel.

A választmány tagok sorába utoljára megválasztották a következőket: Bardon Ferenc, Bartsch Ernő, dr. Faragó Viktor, dr. Grósz Samu, Grünwald Jenő, dr. Kiss Vilmos, dr. Kádár Elek, Kemény Béla, Megyeri Ferenc, Pacurariu Dumitru, Sas Emil, Sebők Béla, Schwartz Gyula, Szunyogh László, Sephes Rudolf, dr. Waldmann Béla, Wiener Emil.

Mig a megválasztott felügyelőbizottsági tagságba dr. Pietro Vellardi-t választották be.

Végül Faragó Viktor dr. a részvényesek nevében meleg szavakkal indítványozta, hogy a nyugdíjba vonuló Róna Armin igazgatónak kiváló érdemeit jegyzőkönyvben örökítsék meg, amit a közgyűlés helyesléssel és egyhangulag elfogadott. Löwenstein Zsigmond a régi részvényesek nevében, az intézet régi embereinek, így Reismann Mór-nak, Krausz Dávidnak érdemeiről emlékeztet meg, akik az intézet jóhírnevét megalapozták akkor. Hála a múltnak — elismerés a jelennek és bizalom a jövőnek — fejezte be tisztelettel fogadott beszédét Löwenstein Zsigmond. Ezzel a közgyűlés véget is ért. Jelen voltak a következő részvényesek:

E. T. Allieri, Reismann Mór, dr. Popper Ákos, dr. Grósz Menyhért, dr. Bucico Coriolan, Farkas Izidor, Krausz Dávid, Deutsch Ignátz, Erdős Zsigmond, Friss Manó, dr. Sarkady Lajos, dr. Thury Kálmán, Annio Capra, Miklós Albert, Kágyi Lajos, Löwenstein Zsigmond, Klór Antal, Ruffy Pál, Vály Géza, dr. Szeghalmy Sándor, Stefes Rudolf, Zathureczky István, dr. Halász Márton, Róna Armin, dr. Rezső

Mór, Bardon Ferenc, Szokolay István, Grósz Albert, Nagy Márton, Zathureczky István, dr. Papp János, Bartsch Ernő, Schwartz Mór, Sebess Gyula, Szűcs Izsó, dr. Kenéz Jenő, dr. Kertész Ferenc, Erdélyi Jenő, Bügler Zsigmond, Wiener Emil, dr. Matolay Károly, Friedmann József, dr. Adorján Armin, Havassy Zsigmond, dr. Faragó Viktor, Szirmay Lajos, George Georgescu, Alexandru Guesi, dr. Fisch Aron, dr. Grósz Samu, György László, Jerzsák István, Eichner Sándor, dr. Kádár Elek, Grünwald Jenő, Schwartz Gyula, Weiss Zsigmond, Debreczeny Géza, dr. Kiss Vilmos, Megyeri Ferenc.

Passage mozgósínház

Ma, szombat 1/4, 1/2, 6, 1/2 és 1/4 10 órákor

Rodolpho Valentino

legparádésabb szerepében.

A vérző aréna

Blasco Ibanez regénye 8 felv.

Dorian film!

Kosztüm, ruha és tavaszi kabát kelmék legolcsóbban LEITNER MÁRTON R-T. nál.

MAH-JONG

elszámolási
BLOKK

SONNENFELD
papírházában kapható.

Tavaszi angol divat

Öltönyök és felöltők

legelegánsabb kivitelben készülnek:
BACSÓ és BRAUN
uri divat szabóknál, — Sas-passage.

„Standard“

festékek, lakkok, ecsetek,
elsőrangú ruhafestékek,
lakásápolási cikkek, finom
kefeáruk.

Piața Mihai Viteazul 7.
(volt Nagypiacz-tér)

3 finom női garnitúrát nyerhet ingyen

Gyönyörű fehérneműek!

Olcsó árak!

Kisorsolandó tárgyak a kirakatban láthatók

Sorshúzás május 1-én — Mérték utáni rendelések is felvételnek

minden vevő 100 leien felüli vásárlásnál,
ha fehérnemű szükségletét
Özv. Stern Rezsőnénél
Strada Avram Iancu (Kossuth-utca)
Derby cipőgyárral szemben szerzi be.

A protestantizmus önmagával ellenkeznék, ha útját állaná a baptizmus terjedésének

A romániai egyházak és a napról-napra több hivatelt újabbkeletű szekták csöndes, mégis tömegeket átfutó küzdelmében mint Ciorogár Romulusz görögkeleti püspök egy vele folytatott interjú keretében tegnap rámutatott: a református egyház szenved a legjelentősebb veszteségeket.

Riváncsiak voltunk meg tudni, miként viseledik a veszteséggel szemben a református egyház s általában hogyan vélekedik a baptizmusról annak a vallásfelekezetnek egyik legelső főpapja, amely felekezetet Romániában legerősebben érinti a baptisták szaporodása.

Sulyok István református püspök fel fogása igen sokban homlokegyenest ellenében áll Ciorogár Romulusz véleményével és mindenestre feltűnően enyhébben itéli meg a szekták terjedését a görögkeleti főpapnál. Szerinte a baptista val lának, illetve a vallás terjedésének semminemű politikai háttere nincs, annálkevésbé lehet államellenes tendenciája. A baptizmus, nyugaton éppen olyan val lának, mint akár a református vagy az episkopális angolegyház. Hivatásos papjai vannak, akiknek hiánya Európa keletén csak abban keresendő, hogy itt a baptizmus még nem vert elég terjedelmes gyökereket, nincs papképző intézetük, ennél fogva egyházi funkcióikat világiak kénytelenek ellátni.

Annak az okát, hogy a baptista vallás speciálisan a protestáns egyházak soraiból hódil, Sulyok István erre a két okra dedukálja:

— A protestáns egyház szellemében felnőtt híveknek kevésbé idegenek a baptizmus hitelvei, mint azoknak, akik a lelki meggyőződés szabadsága helyett imperatív hitkövetelés levegőjében nevelkedtek. Amikor a protestantizmus elszakadt Rómától, hogy a kereszténységet visszahelyezze az ökereszténység alapjaira, egyben a legkorlátlanabb meggyőződésbeli szabadságot deklarálta hívei számára. Nemcsak a dogmák alól szabadulunk fel, de kultatunk szabad magát az Istenség lényegét is. S a szabad vizsgálódáshoz szokott protestáns lélek egyéni jussal formál utjai megválasztásához. Növeli a protestáns ember hajlamosságát a baptizmus felé az is, hogy a protestáns vallás nem merőben dogmatikus, nem túlnyomóan liturgiális felekezet, hanem a hit megnyilatkozásait az életben való keresztényies viselkedéssel igyekszik mérlegelni. Ennek az ugyszólván gyakorlati kereszténységnek követelményeit a baptizmus leginkább tudja betartani ama szerencsés helyzete folytán, hogy az egyház kebeléből bármikor kizárhatja erkölcstelen életet élő híveit. A kizárás egyrészt sarkalója a keresztényi életnek, másrészt pedig a fejelemellenes hívek szelekciója folytán a felekezet fokozott tisztaságot őrizhet meg. Ezt a szelektáló eljárást egyébként a protestáns egyházak is gyakorolták a tizenhatodik, sőt tizenhetedik században s csak a későbbi idők koptatták ki kezünkől a felekezeti fejelemzésnek ilyen eszközt.

A második indok, amire a baptizmusnak éppen a protestánsok soraiban észlelhető terjedése visszavezethető, egyszerűen az, hogy mi senkit meggyőződése követésében gátolni nem akarunk. A kálvinizmus és általában a protestantizmus a lelkiismereti szabadsággal, te-

hát önmagával kerülne ellenkezésbe, ha másként cselekednénk.

A baptizmust Sulyok püspök teljesen ártalmatlannak tartja a jelenlegi államformák szempontjából, míg egyes ujonnan divatbajlott szektákra vonatkozólag, így

Megjelent a kényszeregyezség visszavonásáról szóló kormányrendelet

Kereskedők és jogászok a kényszeregyezség eltörléséről.

Bukarestből jelentik: a „Monitorul Oficial” március 11-iki számában közölték a minisztertanács jegyzőkönyvét, amely szerint a kormány elfogadja az igazságügyi miniszter javaslatát és visszavonja az Erdélyben érvényes csődönkvüli kényszeregyezsége vonatkozó rendeletét, amelyet 1916-ban a magyar kormány adott ki.

A kormányrendelet szerint azokat a kényszeregyezségi kérvényeket, amelyeket március 11-én vagy azután adtak be, már nem lehet elfogadni. A március 11-e előtt beadott kényszeregyezségi kérvényeket még a régi magyar rendelet értelmében tárgyalják le.

Bukaresti jelentés szerint — tehát — a kormány elhatározta, hogy a magyar kormánynak 1916-ban a kényszeregyezségekre vonatkozó rendeletét hatályon kívül helyezi.

Ennek a rendelkezésnek óriási fontossága van az erdélyi kereskedelemre, hiszen valósággal lehetetlenné teszi, hogy az adós kereskedő a gazdasági krízisen áthaladva, megmenesse vagyonából azt, ami menthető.

Dacára annak, hogy a kényszeregyezségről szóló rendeletet egyenesen az adós kereskedők védelmére hozták, érdekes, hogy éppen kereskedői körökben a kényszeregyezségi eljárás megszüntetése nem találkozik túlzott ellenzéssel.

Egy nagyképzetségi várad kereskedő azt a következőképpen indokolja.

— Igaz, hogy a kényszeregyezségi eljárás segített az adós kereskedő helyzetén, azonban az utóbbi időben már azok is idegenkedtek attól, hogy kény-

például az adventistákra, bibliatanulókra stb. vonatkozólag neki is olyan információk vannak, hogy ezek a szekták tanakban mintha tényleg jelentenének némi elvi veszélyességet a jelenleg fennálló társadalmi rend ellen.

szeregyezséget kérjenek és más megoldási módot igyekeztek találni. Rend szerint a Csarnokot kérték fel arra, hogy közvetítse közöttük és a hitelezők között a magánaton való megegyezést.

Ennek az idegenkedésnek pedig fő oka az, hogy a vagyongondnokok részére a bíróság igen magas vagyonfelügyelői díjat állapított meg. Nem ritka a 2—300 ezer leles felügyelői díj és ha a magas kamat még nem tette teljesen tönkre a kereskedőt, a vagyonfelügyelő díja teljesen súlyossá tette a helyzetét. A bíróság ugyanis a kényszeregyezségi vagyonfelügyelő honorálását ugyanolyan mértékkel mérte, mint a csőd gondnokét, holott az eredeti rendelet intenciója az, hogy ez a processus teljesen költségmentes legyen.

Véleményt kértünk jogászai részről is. Elsősorban is a rendelet értelmében a kényszeregyezségnél kirendelt vagyonfelügyelő nem kell, hogy feltétlenül ügyvéd legyen, tehát ez nem kizárólag az ügyvédek jövedelmét akarta fokozni.

Ugy értesültünk, hogy a kormány ugyanakkor, amikor a kényszeregyezségi eljárást megszünteti, ugyanakkor kiterjeszti Erdélyre is a regábeli moratórium-rendszert. Ha a kereskedő ugyanis anyagi válságba jut, kérheti, hogy a bíróság legfeljebb hat hónapos moratóriumot adjon a részére.

Ez alatt az idő alatt nem köteles a tartozásait fizetni és ezt az időt felhasználhatja arra, hogy a hitelezőivel magán tárgyalásokon kiegyezhessék. Csak ha ez lehetetlen, akkor rendelik el a csődöt.

A kényszeregyezségi eljárás eltörlését tehát nem lehet túl sötét színben fel fogni.

A Dunkel-ház újabb szakértői magukévá tették a tanács álláspontját

A szépeszeti bizottság kiküldött szakértői a Dunkel-ház ügyében a helyszíni szemle megejtése után tegnap terjesztették elő a teljes bizottságnak véleményüket.

Ami az alább teljes egészében közölt jegyzőkönyvből azonnal látható, az, hogy a nagyváradi mérnöki kar elítelt képező szakértők véleménye csaknem mindenben fedi a városi tanács már elfoglalt álláspontját. Incze Lipót, Kemény Béla, Megyery Ferenc, Müller Hermann mérnökök, mint teljesen érdektelenek, tudásuk legjavát adták a sok port felvert ügyben s véleményük egyrészt igazolja azt az aggodalmat, amelyet egy tavaszi árvíz okozhat, másrészt túl költségesnek, körülményesnek és a Körös medri viszonyaival nem számolónak mondja az előző bizottság véleményét.

Az albizottság véleménye különben a

felvett jegyzőkönyv szerint a következőkép hangzik.

Jegyzőkönyv

Felvétetett Nagyváradon az 1925. évi március hó 12-ik napján Nagyvárad város szépeszeti és közlekedési szakbizottsága által kiküldött mérnöki szakértekezlet eredménye ügyében.

Jelen voltak: Incze Lipót mérnök, az Incze Lajos és Társa cég tulajdonosa, Közeghy József műszaki tanácsos, városi főmérnök, Kemény Béla mérnök vállalkozó, Megyery Ferenc mérnök, a „Delta” építő részvénytársaság igazgatója, Müller Hermann mérnök, a Rosenberg építő r.t. műszaki vezetője, Örömy Gyula városi építész.

Alulírott szakértők megvizsgálván a Piata Unirii 2. szám alatt fekvő u. n. Dunkel-ház jelenlegi állapotát s átvizsgálván eme ház állapota ügyében előterjesztett szakértői javaslatokat, a tárgyalás összeanyagának alapos megvitatása után a ház állapotára és annak helyreállítására vonatkozólag egybehangzó véleményüket a következőkben foglaljuk össze:

I. A ház megrögzöttségének és a házon mutató elváltozásoknak, a Körös felé eső külső főfal megsüllyedésének, a ház eme szárnyán mutató repedéseknek oka abban áll, hogy az alapfalakat tartó facölöpök gerendázata és a cölöpök felső vége elrothadt.

SCHICK-es NŐ cipőit csak a
„DERBY” cipőüzletben
vásárolja.

Derby cipőüzletek: Nagyvárad

- I. Bulev. Reg. Ferdinand 2. sz. (Bazárépület)
- II. Str. Avram Jancu (Kossuth-utca) 5. szám.
- III. Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 7. szám.

ÜLDONSÁGOK

* **Az elbocsátott városi tisztviselők nyugdíja.** Az elbocsátott városi tisztviselők még mindig nem kaptak nyugdíjat. A polgármester iniciatívájára történt intézkedés ugyan, hogy a város a szerencsétlen, jövedelem nélkül maradt évtizedes szolgálatlaltal bíró tisztviselőknek előre utalják ki nyugdíjjárulékaikat. A városi tanács tegnap ülésén azonban felvetődött az az aggodalom, hogy a kormány esetleg nem hagyja jóvá a nyugdíjazásokat, vagy a nyugdíjigényeket későbbi dátumban állapítja meg. A tanács éppen ezért úgy határozott, hogy a nyugdíjakat csak a kormány jóváhagyása után fizeti ki. A tanács különben kimondta a sürgősséget és kurir útján kívánja a nyugdíjasok ügyét minél előbb elintézni.

* **Megalakul az Atheneul Roman nagyváradi tagozata.** Egyik legnagyobb román kultúregyesület az Atheneul Roman, amelynek Bukarestben igen szép kultúrpalotája is van. Az Atheneul nagyváradi tagozata tegnap alakult meg. Elnökké Bogdan Jonescu jogakadémiai tanárt választották meg. Alelnökké dr. Lazar Aurél és Mandrea táblabíró. Dr. Lazar nagy elfoglaltságára hivatkozva, nem fogadta el ezt a megtiszteltetést és így dr. Popovici Miklós prefektus lett alelnök. Főtitkár Mircea Nicu főügyész helyettes, titkár Sofronie tanár lett. A felügyelő-bizottság tagjai: Bacaloglu ezredes, Valinte Joanescu táblabíró és Tulbure György tanfelügyelő. Az egyesület legközelebb már megkezdí népszerű előadássorozatot.

* **A pesti bankvilágból.** Budapestről jelentik: A Pesti Hazai Takarékpénztár, hír szerint, elnökké Teleki Pál grófot választja meg, az igazgatóság új tagjai lesznek: Grünert Tivadar, a Pesti Hazai vezérigazgatóhelyettes és Rosenthal Adolf, a békéscsabai gőzmalom elnöke.

* **A Transylvania-nyomda kényszer-egyezsége.** Tegnap nyújtotta be a Transylvania-nyomda a törvényszékhez a kényszer-egyezséghez szükséges mérleget. Ezek szerint a cég a következő aktívát tünteti fel: Kézpénz 3661 lei; adósk 221,514 lei, árukészlet 74.663, értékek 11.000, letétek 2300, nyomdai letét és „Nagyváradi Napló” című lap értéke együttvéve 2 millió, összesen 2,315.139 lei. Passzívák: alap-tőke 75.000, kétes követelések tartaléka 32.119, értékesíthetési alap 14.000, ki nem fizetett osztalék 6030, letétek 1950, ki nem fizetett adó 158.668, váltótartozás 827.875 lei, egyéb adósk 619.096 lei, összesen 1,734.739 lei. Az aktívát tehát 580.399 leivel haladják felül a passzívákat.

Akarja tudni, hogy ki
A legszebb nő a világon?
Nézzé meg az Apolló mozgó műsorát.

* **Szigoru razziaikat tart a rendőrség a be nem jelentett fegyverek után.** Megirtuk legutóbb, hogy a rendőrség közigazgatási osztálya felhívott minden fegyvertulajdonost, hogy a fegyverét jelentse be. Erre vonatkozólag most Costescu Eftimiu rendőrkapitánytól, a közigazgatási ügyosztály főnökétől a következő felvilágosítást kaptuk:

— A miniszteri rendelet kifejezetten előírja, hogy március 20-ig mindenki tartozik a tulajdonát képező fegyvert bejelenteni. A mai napig, bár 300 engedély van kiadva, mindössze 18-an kértek új engedélyt. A miniszteri rendelet felhatalmaz bennünket arra, hogy minden olyan lakásban, ahol fegyvert sejtünk, házkutatást tartunk. A fegyverek rejtőgetői ellen a leg súlyosabb bünygyi eljárás indul. Az ed-

digi jelek szerint tehát több, mint kétszáz nyolcvan városi lakásban kerülhet a sor házkutatásra.

* **A fodrázmunkások holnap esti báljának műsorán föl fog lépni Erdély legjobb Nótás kapitánya, a közkedvelt Rohonczy, ugyancsak a színházból a kitűnő Szabó Gitta táncművésznő. A műsoron szerepel egy kitűnő kvartett, Putnik, Tokaji I., Tokaji II., Szabó. A műsor többi száma is külön szenzáció, melyet mindenkinek meg kell nézni. Konferál Deutsch Pál.**

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor
„Ő” vigjáték matiné
a Dorian Filmszínházban

* **Razzia.** Csütörtökön éjszaka nagy razzia! rendezett a rendőrség. Összesen 108 előállítást történt, ebből 43-at letartóztattak. Tizenkét nő van a letartóztatottak között. Négy országosan közölt gonosztevő került a rendőrség keze közé. Az egyik nő, akit tiltott kéjelgés miatt állított elő a rendőrség, a cellában öngyilkosságot kísérelt meg. Kötényére felakasztotta magát, azonban észrevették és levágták.

* **Puccini emlékünnepe.** Méltó ünnepség keretében fog lefolyni a március hó 25-én tartandó Puccini emlékünnepe, amely alkalommal a filharmoniai társaság tagjai Vornácska József, V. Pollermann Aranka, Szmazenka Ernő és Eichner Ernő interpretálásában fogjuk hallani Puccini itt még elő nem adott zeneműveit. A négy kézre írt Capriccio szimfoniáját Waldmann Klári és Guttman Miklós adják elő. Az opera-áriákat és duetteket „Pillangó kisasszony”, „Bohémek”, „Tosca” operákból a kolozsvári román és magyar opera kiváló művészei Marcus Ritta, M. Lévy Ilonka, Takács Mihály és Virág Lajos fogják énekelni.

Akarja tudni, hogy ki
A legszebb nő a világon?
Nézzé meg az Apolló mozgó műsorát.

* **Kisorsolnak egy gyönyörű paripát.** Élelmes emberek mind sürűben fordulnak a már egyáltalán nem szokatlan sorláshoz, ha ingó, vagy ingatlan vagyonukat elakarják adni. Házak, különböző értékű tárgyak kisorsolása után most egy 15 ezer lei értékű egészséges, négy éves fekete paripát sorsolnak ki március 21-én, dr. Popa közjegyző jelenlétében. Egy sorsjegy ára 50 lei és a minimális összegért a szerencsés nyerő egy gyönyörű paripát kap. Sorsjegyeket árul a Hegedűs Hirlapiroda és a Mária királyné-téri Sonnenfeld üzlet.

* **Munkáshírek.** E hó 14-én, este 7 órakor összehívott ülést az új Munkás-Otthonban. Minden vezetőségi tag ott legyen. — E hó 15-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor tartják a festőmunkások alakuló gyűlésüket a Str. Cuza Vodai Munkás Otthonban. Minden festőmunkás ott legyen. — A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak vezetősége tudatja, hogy a Magánalkalmazottak című kereskedelmi alkalmazott és tisztviselői érdekeket védő szaklap megjelent, kéri a tagokat, hogy vasárnap d. e. a pénztári órák alatt az őket illető példányt vegyék át. A vezetőség.

* **A Nagyváradi Atlétikai Club** vasárnap délelőtt 10 órakor tartja közgyűlését a Keresk. és Iparkamara nagytermében.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor
„Ő” vigjáték matiné
a Dorian Filmszínházban.

* **A fodrázmunkások bálja reggel 5 óráig tart.**

* **Halálozás.** Moga Valérné szül. Blaga Veturia, lunkai görög keleti lelkész neje 40 éves korában elhunyt. Temetése ma, szombaton d. u. 2 órakor megy végbe körös-utcai gyászházban.

* **A margittai óvoda.** Margitta község előljárósága kérésére és Gentz József szenátor közbenjárására Gh. Ghitescu közoktatási ügyi vezérigazgató elrendelte az óvodánál román nyelv nem bírása miatt beszüntetett óvoda visszanyitását. Silaghy Corbu és dr. Caba inspektorkok ez okból e hó 9-én kint voltak a helyszínen és miután a helyiségeket megvizsgálták, Silaghy Corbu inspektor, Gentz József szenátor, Filip János főszolgabíró, Rugea főjegyző, Szabó községi bíró, Jarabik II-od jegyző, Cosma áll. tanító, Péterffy Ilona áll. óvónő és az állami tanítóképző és még többek jelenlétében a román nyelvű állami óvodát ünnepélyesen megnyitották nyilvánították.

* **Ma van Kabos Ilona zongoraművész nő hangversenye.** Jegyek a Musicában és este a pénztárnál.

* **A Zsidó Óvoda puimi ünnepe** a siker jegyében zajlott le. Az Orth. Zsidó fiúiskola rajzterme szünek bizonyult az érdeklődő díszes közönség befogadására. Az apró, még iskolakörlettséggel nem ért aranyos embercsengetté eladása és sikkje meggyőzhet valamennyiünket ezen hézagpótló intézményünk további kiépítésének szükségességéről. Az egyetlen zsidó óvoda képtelen fiatal hajtás szellemi és lelki gondozására ennél nagyobb számú zsidó óvodák gondoskodni. A „Gám Jeladim” Zsidó Óvodának bizottsága is ezen célt szolgálja s mint a tegnapi ünnepség is bizonyítja, a vezetése alatt lévő könnyen befolyásolható gyermeklelküket igazi helyes nevelési irányba tereli. Az eredmény főképpen kétségtelen azon igazi lelktani pedagógiának, mit ezen óvoda „Gánnémet”-jének Wohl Erna kisasszonyának köszönhet. Az est nívóját emelte az „Aviva” lelkes leánykórusának közreműködése, akiknek egyébként az anyagi siker is köszönhető. A bizottság nevében Wasserstrom Sándor üdvözölte a megjelenteket, a „Gám Jeladim”-nak mindenkre kötelező támogatását kérte. Most sorra vonulnak fői a drága kis csoportok: tánc, ének szavalt, pártéskédek és torna keretében; Schwarz Agi, Mandel Évi, Weinréb Il, Bárány Klári és Rózi, Leitner Channa, Keszenbaum testvérek, Dénes Gyuri, Irom Sprince, továbbá az óvodának minden aranyos kis babája meleg derivel vonult be a hallgatóság szívébe. Művész megillető óváciában részvétel Stössel Irénke aktuális stancáival, a közönség szünni nem akaró tapsorkánnyal több ízben szölitotta pódiumra ezen bájos „Aviva”-t. Sikerült volt a „Hadaasa Esti Csillag előadása Losorczy Gábor rendezése, Lobermayer Gyula zongorakísérete mellett. Szereplők közül: Reingewürz Irén, Altmann Eszti, Stössel Irénke, Weisz Ilona, Mindszent Lea, Goldstein Blanka, Neumann Lili, Weisz Leona, Feldmann Jozefin, Weisz Annus, Grün Böske, Judovits Olga elsőrangúak voltak. Rácz Böske és Kirsch Mirjam nagyhatású szavaltata után Friedmann Vilmos mély érzésű zeneszámmal aratott megérdemelt sikert. A sikerért külön elismerés illeti Friedmanné Goldstein Judit, Altmann Annus és Grünwald Sándort, akik munkájukkal a megjelenteknek egy felejthetetlen kellemes estélyt szereztek.

Akarja tudni, hogy ki
A legszebb nő a világon?
Nézzé meg az Apolló mozgó műsorát.

* **Mázolós és szobafestő munkások.** A március 8-án megtartott építőmunkás taggyűlésen a festőmunkások kimondották a csoport megalakítását, egyben azt is, hogy folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Közüves-Otthonban taggyűlést tartanak, melyen a munkálatoznak ányujtandó kollektív-szerződést tárgyaljuk, miért is felszólítjuk a szakértéseket, hogy a taggyűlésen teljes számban jelenjenek meg. A festőmunkások szervezőbizottsága.

* **Salgó Mária vendégszereplése.** Ma délután lép fel a nagyváradi közönség előtt első ízben Salgó Mária kiváló drámai művésznő, Molnár Ferenc „Bolya” című egyfelvonásosában. Salgó Mária már több erdélyi színpadon szép sikerei voltak s így érthető, hogy nagyváradi debütálása elé a legnagyobb várakozással tekintenek.

* **Vakmerő utcai támadás.** Tegnap este nyolc óra tájban özvegy Puskás Lajosné házában volt Str. Moldova (Kilváia) utcai lakására, A vasúti viadukt alatt egy csavargó megtámadta az idős urinőt s kiakarta tépni kezéből rejtiköltét. Puskásné segítségkérésére s néhány kellő időben megjelent járó-kelőlő megriadva, a támadót emelkedett. Nem ártana, ha a környékre a rendőrség éberebb figyelmé kiterjedne.

* **Ki akar fürdőre menni?** A nagyváradi kerületi betegsegélyező pénztár felhívja azokat a pénztári tagokat, akiknek betegsége indokoltá teszi a gyógyfürdő használatát, hogy a pénztár által kiszolgáltatandó kérvénnyel jelentkezzenek keze orvosuknál, aki a gyógyfürdő szükségességét megállapítja s előterjesztést teszi. A pénztár a beérkezett kérvényeket április elsejéig veszi át s illetékes helyre felterjeszti a főorvos javaslatával. A fürdőzésre a kiküldések május 15-én kezdődnek.

* **Felhívás a nyilvános számadásra köteles vállalatokhoz.** Felmutatnak a pénztárak és nyilvános számadásra köteles vállalatok, hogy a külföldieknek kifizetett osztalékok után — tekintet nélkül arra, hogy a részvények névre szólók, vagy bemutatásra szólnak — a 15 meg 3 százalékos adón kívül a Gobális adó helyett a törvény 64-ik cikke értelmében még 7 és fél százalékos adót is vonjanak le. A külföldieknek fizetett összegek után tehát összesen 25 és fél százalék vonandó le a kifizetés alkalmával és az összeg két pld. kimutatás csatolásával a pénzügyigazgatósághoz. Ellenőrzésül a részvénytársaságot a külföldre történt kifizetésekről naplót kötelesek vezetni.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor
„Ö” vigjáték matiné
a Dorian Filmszínházban

* Egy több gyermekes anya tragikus sorsa. Az élet kemény megpróbáltatásait, súlyos kálváriáját járja egy szegény — valamikor jobb napokat látott — több gyermekes anya, akit a tragikus csapások egész sorozata ért. A jobb sorsban élt család kenyérkereső feje már régebben súlyos betegségbe esett, nemrégiben pedig megöregült és az elme kórházba kellett szállítani. Most a család segítség, támogatás, pénz nélkül áll. A magunk részéről már jó ideje nem támogatunk semmiféle gyűjtést, ebben az esetben azonban kivételt kell tennünk, mert a nyomor itt kétségbeesett és a jószerű emberek, a társadalom gyors segítségére van szüksége a több gyermekes anyának. Adományokat a kiadóhivatal

* **Értesítés.** A Zsidó Aggokháza vigalmi bizottsága jelenti, hogy közbejött akadályok miatt a f. hó 14-ére hirdetett műsoros táncestély bizonytalan időre elhalasztatott.

* **Kalapszalmonok figyelmébe!** A Femi-na és a Vogue új száma kalapmodelleket mutat be. Ár 70 lei és 90 lei.

A Dorotheumban vasárnap délelőtt 10 órakor árverés lesz.

Szombat este 6 óráig erre az árverésre bármit átvesszünk.

Vállalatunk vidéki fiókjai megkezdtek működésüket, így áruszükségletünk és elhelyezési lehetőségünk fokozottan nagy.

* **Versenyszabóság** Bul. Reg. Ferdinánd (Rákócziut) 19., értesíti a n. é. közönséget, hogy a tavaszi szövetudonságai megérkeztek.

Carvas harisnyái legjobbak!

* **Női és gyermekruhák** nagy választékban érkeztek és olcsón kaphatók a Modell áruházban Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 6. szám.

* **A Musica újabb szenzációs hangversenye:** E hó 21-én a Kath. Körben Alma Movie ausztráliai hegedűművésznő a jelenkor legnagyobb hegedűtalentuma.

* **Gesztenyepiré 1 darab 2 lei** Benedek és Weiszlál „Eldorádó” Piata Unirii.

* **Úrnők és urleányok** figyelmét felhívjuk, hogy kolin, berberin, coracot divat tavaszi szövetekben nagyválasztékot találunk Rimanóczy-utcán a Royal kávéház mellett Kertész Reklám divatüzletében, ahol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* **Bécsből a legújabb modell-kalapokkal** hazaérkezünk. Dr. Balláné és Fried E. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 1. sz.

LEGÜJABB

Tárgyalások Marghiloman és Averescu között

Bukarest, március 13. Marghiloman és Averescu között ma tárgyalások kezdődtek. Nem fuzióra, hanem arra, hogy kormányrajutás esetén egymást támogadják.

Az új nyugdíjtörvény tervezete

Bukarest, március 13. Bratianu Vintila pénzügyminiszter ma az újságírók előtt ismertette az új nyugdíjtörvénytervezetet, amely a csatolt területek nyugdíjasaira is vonatkozik. A tervezet szerint mintegy 300.000 nyugdíjas van, akik részére egy milliárd lejt irányoztak elő. Korhatár 57 év, vagy 35 évi szolgálat, azonban 25 évi megszakítás nélküli szolgálat a nyugdíj alapfeltétele.

Egyetemről a munkásszálhoz

A mai idő nem kedvez az értelmiségi foglalkozásoknak s aki a jövőt biztosítani kívánja, a produktív foglalkozásokhoz menekül. Szív és elhatározás kell hozzá, hogy valaki otthagyja a magasabbrendűnek tekintett szabadfoglalkozásu metiert s elmenjen iparosnak.

Ezt a régen elképzelhetetlen cserét csinálta meg Bársny Sándor, aki műegyetemet végzett már, meg is kezdte intellektuális működését, amikor rájött, hogy az értelmiségi foglalkozástól menekülni kell. Belefogott a szabóságba, megtanulta annak csinját, felszabadult, önálló mesterré lett. Mindezt mint természetes dolgot végezte s nem sajnálta az egyetemi éveket, amelyek az ipari pályán arra voltak jók, hogy izlést és tudást vigyen bele a mesterségébe. Mert bizonyos, hogy ha egy magasabbrendű műveltségű ember sajátját el egy mesterséget, az egészen más, mint amit egy tanulatlan fiatal ember gyakorol. Bársny Sándor példája mutatja, hogy nem kell félni az ipari pályá küzdelmeitől. Ha megnézi az ember a Rimanóczy-szálló Körösoldal felőli részén berendezett üzlethelyiségét, rájön arra, hogy műveltség és tudás ikertestvérek. A tükrös, drapériás üzleti teremben, stílusos butorok között rengeteg angol szövet, amelyeket egyenesen Londonból hozatott a tulajdonos. Fővárosi elegancia ölelkezik itt szigorú üzleti tisztességgel s a Bársny ruhák már hirnevet szereztek készítőjüknek. S ha For Gentle-mannak nevezte el üzletét, amelynek stílusos finomságában egy irodalmi klub

jön majd össze esténként, ez teljesen fedő a valóságot, mert csak gentleman érti meg az izlést, csint, finomságot s a szöveket valódiságát, amelyet itt talál.

Bársny Sándorhoz most megérkeztek a divatrakok a legújabb divatról, rajzolta és nyomatta Kossuth Párisban. E divatrakok mutatják, mi az igazi párisi chic.

TÖZSDE

Zürich, március 13. Nyitás. Berlin —, Newyork 518'62, London 2481, Páris 2665, Prága 1540, Budapest 0.0072, Bukarest 255, Bécs 0.0073'05.

Bukarest, március 13. Zárlat. Devizák: Páris 1057, London 987, Newyork 205 háromn., Milanó 840, Zürich 39 háromn., Bécs 29'20, Prága 614.

Valuták: Font 965, frank 1065, svájci 38 fél, líra 835, dinár 320, dollár 203 háromnegyed, osztrák 28 egyn., magyar 27, szokol 595.

Zürich, március 13. Zárlat. Berlin 123 fél, Amsterdam 207, Newyork 518 öt ny., London 2482, Páris 2662 fél, Milanó 2102 fél, Prága 1540, Budapest 0.0072, Belgrád 835, Bukarest 255, Varsó 100, Bécs 0.0073'05.

Budapest, március 13. A pénteki értékpapír-zárlat: Angol-M. 34, Olasz. 20, Allamv. 403, Pesti Hazai 2700, Beocsini 1020, Urikányi 940, Ganz-V. 1130, Izzó 810, Guttman 570, Trósz 140, Magy. H. 400, Osztr. H. 158, Kereskb. 1128, Borsod-Misk. 210, Borsodi szén 64, Fegyver 700, Láng 88, Műtr. 115, Ofa 455, Leszám. 64, Salgó 550, Belvárosi T. 29, Első Bp. 13.850, Köcsen 22, Kartor 6650, Nacici 1790.

Budapest, március 13. A pénteki terménvtőzsde: Gobanapiac üzletlen. Tiszavideki búza 520, rozs 405, tengeri 230—240 ezer korona.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat délután fél 3 órakor: Nagy Katalin, Bolya, Salgó Mária vendégjátékával, olcsó hely-árakkal.

Szombat este 8 órakor: Postás Katka, operett-ujdonosság 1-ször, bérleten kívül.

Vasárnap délután fél 3 órakor Málnás Miska operett, mérsékelt helyárakkal.

— Zöldhalyi Anna és Tompa Béla vendégjátéka. Szerdán újból zsúfolásig megtelt a színház. A Nótás kapitány 23-ik előadásán két kolozsvári vendég játszott. Zöldhalyi Anna és Tompa Béla. Az amit Zöldhalyi a Hochenau grófnő szerepében produkált, komoly művészet. Magával ragadta a közönséget temperamentumos játékával és úde csengősi hangjával. Tompa Béla elsőrangú színész és nem csoda, ha a váradi közönség, amikor itt játszott, igazán szerette. A Nótás kapitány szerepe azonban, dacára képességeinek, nem neki való és ez az oka, hogy nem volt olyan sikere, mint amilyet különben megérdemel. Csütörtökön a Mézeskalács Őrse szerepében játszott Zöldhalyi. Pompásan megjátszotta a szerepét és elismerő tapsokat aratott.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

— Postás Katka. Szombaton este ismét olyan operettpremier lesz a színházban amely sokáig a legkedvesebb emléke marad a színházi közönségnek. Ez alkalommal kerül ugyanis színre Zerkovitz Béla legújabb, rendkívül nagyszerű új operettje, a Postás Katka, mely eddig mindenütt sorozatos előadásokat ért meg. A Postás Katka előadása nálunk előadás és kiállítás tekintetében is szenzációs lesz, mert a társulat legjobb erői játszik a főszerepeket. A Postás Katka vezető szerepei ugyanis Horváth Mici, Kertész Mancsi, T. Pogány Janka, Fratta Géza, Hevesi, Madas, Stoll, Sós és Kertész Sándor kezében vannak, ami biztos garancia az osztatlan sikernek. A Postás Katka szombaton és vasárnap bérlet-színetben megy, hétfőn A) bérletben, kedden pedig

B) bérletben kerül színre. A darabot Gróf László rendezi.

— Salgó Mária vendéggátéka. Délutáni előadások. Szombat délután fél négykor két pompás vígjáték van műsoron, a Nagy Katalin és az Ibolya. A Nagy Katalinban Nagy Berta, Kertész Manci, Gál Piri, Tóth Elek, Hevesi, Madas játsszák a főszerepeket, míg az Ibolyában Salgó Mária, a rendkívül tehetséges fiatal és nagyon szép művész nő mutatkozik be a címszerepben. A többi szerepeket H. Kőrösi Juci, Tóth Elek, Kabos László és Madas játsszák. Vasárnap délután fél 3-kor a Mágna Miska van műsoron. Ez az operett szép melódiaival, egyszerű librettójával mindig állandó tetszést aratott úgy, hogy a vasárnap délutáni előadás alkalmával is általános siker jegyében fog lezajlani a Mágna Miska előadása. A főszerepeket Horváth Mici, Betegh Béby, Halmayné, Gróf László, Rohonczy, Bihar Nándor, Stoll, Sós, Hevesi és Kabos játsszák. Délután fél 6 órakor Madách Ember tragédiája kerül színre. Ez a 12 képből álló látványos, a világirodalom legszebb drámája a színház egész személyzetét foglalkoztatja. A főszerepeket Jósika Mici, Gröfny Polgár Mariska, Biczó Margit, Tóth Elek, Hevesi, Stoll, Madas, Sós és Rohonczy játsszák. A két vasárnap délutáni előadás mérsékelt helyre lesz.

NYILTIÉR

Egyik ügyfelem álveszi özv. Perl Gersnének a Piața Unirii 7. sz. házban levő üzlethelyiséget. Felhívom nevezett hitelezőt, hogy követeléseiket 3 nap alatt nálam jelentse be. Dr Balázs Imre ügyvéd. Str. Take Ionescu 7.

Párisból a legújabb női divat ujdonságokkal megérkeztem.

Szilágyi Ernő
Bul. Regele Ferd.
(Rákózi-ut) 3.

MOZI

— A Dorian-filmszínházban ma, szombaton 8 felvonásból álló vígjáték műsor kerül színre, melynek keretében „Ó” (Harold Lloyd) legfőkétebb sláger-burleszkje a „Kéjutazás” című film is színre kerül. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. — Jön közkívánatra: a „Szerelem tragédiája”.

— Rodolpho Valentínó játsszik ma, szombaton a Passage-mozgásházban a „Vérző aréna” című 8 felvonásos sláger-film főszerepében, mely Blasco Ibanez világhírű regénye után készült. Az előadások fél 4, fél 6, fél 8 és egy negyed 10 órakor kezdődnek.

— A legszebb nő a világon film, mely ma utoljára az Apollóban. Ebben a gyönyörű témájú drámában, melynek keretében belül egy szegény leány szerelmi története, szenvedésteli élete és végül a megérdemelt boldogsága van nagyon szépen megfestve. Lee Parry, a legszebb német filmdíva és Olaf Fjord, a nők kedvence játsszák a főszerepeket. A rendező igazán mesteri munkát végzett akkor, amikor végigvezet bennünket a szebbnél-szebb jeleneteken, láthatjuk a római karnavált, végig megyünk Olaszország tájain, láthatjuk a londoni nemzetközi szépségverseny ezeregyéjszakai mesébe illő pompáját s végül szemlélője lehetünk a Vezuv borzalmas szép kitörésének és pusztításainak. A kép mindenkinek a legteljesebb mértékben megnyerte a tetszését. — Vasárnap megy először a Halálra ítélt kezei c. roppant izgalmas dráma, amelyben Conrad Veidnek van ismét alkalma ebben a roppant érdekesítő, ki-

lűnő drámában kiváltságos tehetségéről bizonyosságot szolgáltatni. Érdekességet ad a darabnak az, hogy ez a film Bettauer híres bécsi írónak, aki ellen a napokban merényletet követtek el, legjobb műve után készült.

SPORT

Nao-Bihornul, Törökves Ifj.—Nao Ifj. bajnoki. Holnap délután két páratlanul izgalmas mérkőzés lesz az Erzsébet-ligeti pályán. A két mérkőzés egész Erdély sportközönségének érdeklődését feleltette úgy, hogy minden más sportesemény összezsugorodik ezen a napon. A Törökves ifj.—Nao ifj. bajnoki döntő 2 órakor, a főmérkőzés pedig 4 órakor kezdődik. Gyönyörű, fedett tribünök, mérsékelt hely-
árak.

A Camp footballospata szombaton délután Riud felől érkezik Timoc bányafőigazgató és Litz sportigazgató vezetésével Nem lesz érdektelen ha a Camp múlt évi teljesítményeiből néhány szép eredményt felemlítünk. Így az Amte ellen 3:1-re, Ate ellen 4:1-re, Unirea (Temesvár) ellen 2:1-re, Romcomit (Bukarest) ellen 2:1-re győzött. A Törökves múlt heti szereplése után reménnyel nézünk a mérkőzés elé, az bizonyos, hogy rendkívül izgalmas mérkőzésben lesz része a közönségnek és a 29-iki NAO-Törökves bajnoki mérkőzés előtt erős próbának teszi ki a Törökves football csapatát.

A Nao-Törökves ifjúsági bajnoki döntő mérkőzés ügyében izgalmas tárgyalások folytak a szövetségben s a Törökves ragaszkodik a jogához. hogy a mérkőzés a Rhédey-kerti sporttelepen kerüljön lejátszásra.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a

Dreher-Haggenmacher-sörgyár

BAVARIA duplamalála és
MARCIUSI (világos kivitel)
sőreire.

Mindenütt kapható legjobb minőségű
sörök.

Értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy angol női divat szalonomat megnyitottam ahol a legkényesebb igényeknek megfelelően jutányos árak mellett készítek kosztümöket köpenyeket. Ez uton várom a nagyérdemű közönség szives pártfogását. — Kiváló tisztelettel:

Tolvay Gyula

női szabó, Str. Ciorogariu (Uri-utca) 31.

Kosztümöt, hosszú kabátot

és francia ruhákat legszebben
és legolcsóbban készít:

RADÓ

női divat szalonja

Strada Gojdu (Beothy Ödön-u.) 6. sz.

Eladó háztelkek és villatelek.

A Gerliczy-utcai kocsihíd bejáratánál, a város szívében és legszebb helyén, nagy jövőjű igen szép kisebb-nagyobb parcellák, kedvező fizetési feltételekkel is eladók. — A terület a legnemesebb faj szőlővel van beültetve, minden telektulajdonos egy-
szersmint egy szép darab szőlőbőz juthat.

Értekezheini ugyanott vagy a tulajdonosnál:

Biró József

Str. Dorobanților (volt Ruikovsky-ut) 8. sz. alatt.

A Bihardiőszegi Takarékpénztár Részvénytársaság XXVII. ÉVI ZÁRSZÁMADÁSA 1924.
december hó 31.

Meghívó.

A Bihardiőszegi Takarékpénztár Részvénytársaság 1925. évi március hó 29-én délelőtti 11 órakor Bihardiőszegen, az intézet üzlethelyiségében tartja

XXVII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket van szerencsénk meghívni.

Tisztelettel:

Az Igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényes választása. 2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1924. évről a mérleg- és tisztá nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal. 3. Tíz igazgatósági tag választása három évre. 4. Az öt tagú felügyelő-bizottság választása egy évre. — Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, valamint az évi mérleg 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

Jegyzet. A közgyűlésre a részvényesek az alapszabályok 11. §-ához képest oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy aki azon részt venni s szavazatát érvényesíteni kívánja, nevének álló, vagy a közgyűlés napját legalább 30 nappal megelőzőleg nevére írt részvényeit a Bihardiőszegi Takarékpénztárnál, vagy az érmihályfalvai, margittai és székelyhídi járás területén levő pénzügyintézetek egyikénél, vagy a Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági Banknál Nagyváradon összes még le nem írt részvényeivel együtt a közgyűlés napját megelőző nap déli 12 óráig letenni és azt Bihardiőszegen a megválasztott igazoló-bizottságnál szabályszerűen igazolni tartozik.

Bilanțul — Mérleg-számla, Debit — Tartozik. Activ — Vagyon. Cassa — Pénzkészlet 211.800.01, Pretensiuni la dif. banci — Követelések pénzügyintézeteknél 53.629.07, Cambii in portofoliu — Váltók a tárcában 2.479.640.—, Cambii reescontate — Visszleszámláltva 425.500.— = 2.905.140.—, Imprumuturi ipotecare — Jelzálogkölcsönök 5.896.—, Conturi curente debitoare — Adósok folyó számlán 254.177.43, Efecte — Értékpapírok 43.500.—, Total — Összesen: 3.474.142.51.

Credit — Követel. Pasiv — Teher. Capital social — Részvénytőke 200.000.—, Fond de rezerve — Tartalékalap* 100.000.—, Fond de rezerve special — Külön tartalékalap** 10.000.—, Fondul de pensii — Tiszviselők nyugdíjalap*** 44.900.—, Rezervele speciale pentru creanțe dubioase — Kétes követelések tartalékalapja 3.251.60, Depuneri — Betétek 2.400.809.10, Reescont — Visszleszámlált 425.500.—, Creditori — Hitelezők 90.746.41, Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék 4.007.—, Transitorii — Átmeneti tételek 105.142.40 = 3.384.356.51, Report din anul trecut — Nyereségátvitel múlt évről 1928.83, Beneficiul net pe anul 1924 — Ez évi tiszta nyereség 87.857.17 = 89.786.—, Total — Összesen 3.474.142.51.

Contul de Profit și Pierdere — Nyereség- és Veszteség-számla. Debit — Tartozik. Pierdere — Veszteség. Salarii și cheltuieli — Fizetések és üzleti költségek 66.954.—, Impozite și taxe — Adók és illetékek 23.671.19, Rezervele speciale pentru creanțe dubioase — Kétes követelések tartalékalapja 3.000.— = 93.625.19, Profit net — Tiszta nyereség 89.786.—, Total — Összesen 183.411.19.

Credit — Követel. Profit — Nyereség. Profit transport din anul trecut — Nyereségátvitel múlt évről 1928.83, Dobansile și comisioane net — Tiszta kamatjövdelem és jutalékok 176.643.42, Dobanda dupa pretensiuni la diferite banci — Pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék kamatai 638.94, Dobanda dupa efecte — Értékpapírok utáni kamatok 41.200.—, Total — Összesen 183.411.19. — Diosig (Bihardiőszeg) la 31 Decembrie 1924. Vendler Ernő secretar exec. — ügyvezető-titkár. E. Nagy Sándor casier — pénztárnok. Consiliul de administrație — Az igazgatóság. S'a examinat și s'a găsit în ordine — Megvizsgálta és helyesnek találta: Comisia de supraveghere — A felügyelő-bizottság.

* Cu dotațiunea a. c. — Ez évi hozzájárulással 115.000.—.

** Cu dotațiunea a. c. — Ez évi hozzájárulással 15.000.—.

*** Cu dotațiunea a. c. — Ez évi hozzájárulással 50.000.—.

AZ ELHÍZÁS

és soványító gyógyeljárások. Irta: Dr. Lukács Pál. Kapható: a Hegedűs Hírlapirodában.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy szó ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

Velenos és Váralján lakó olva örökfigyelmébe! Apró hirdetést vagy bármilyen lapunkhoz tartozó dolgokat vigye be Str. Calcea Victoriei (Koloszvári-utca) 46. CORVINA könyv- és papírkereskedésbe, lapunk fiók kiadói hivatalába. 555H

Levelezés

Aroapolásra használja az Agi-oromet, melytől arc-bőre szép, tisztá és üde lesz. — Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Di a nagygyszertár Oradea-Mare.

„Özike”, „Korect 32”, „Szorakozás”, „Barna fiú 27”, „Szorgalmas” jellegű levelei van a kiadóban. 582

LAKÁS

Butorozott szoba külön bejárattal kiadó, teljes ellátással vagy a nélkül. Cim a kiadóban. 549

Apolló palotában levő 3 szobás modern udvari lakószoba elcserélendő 4-5 szobás lakással, csakis a központban. Leleplest fizetnek. Ajánlatot 4-5 szobás jellegű a Hegedűs Hirlapirodába. 260H

Két szoba konyha butor eladó, lakás azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 560

Csinosan butorozott szobát kiadom 2 nő részére. Cim a kiadóban. 565

ELLÁTÁS

Kis családnál szerény igényű leány teljes ellátást kaphat, ugyancsak kitűnő háziokost olcsón kapható kihirdetésre. Simeon Barnufiu (Damjanich utca) 20. sz. balra első ajtó. 539

Aikalmazás

Volt önálló fűszerkereskedő, beszéli a román, magyar, német nyelvet, állást keres. Vidékre is megy. Megkereséseket a kiadóba kér. 456

Perfekt önálló fiatal főzőnő azonnali belépésre keresetlik ezer lei fizetéssel. — Jelekezni a Hegedűs Hirlapirodában. 551

Ügyes mindenes jó bizonyítvány 15-évre felvételt. Cim a kiadóban. 566

Solides intelligentes deutsches Fräulein mit gute Referenzen wird mit gutem Gehalt gesucht zur 10 jähriges Mädchen. — Deutsch-französische bevozugt. I. KUN, Oradea-Mare, Str. Aurel Vlaicu 51.

Remélem tudja már, hogy a Pannoniában vizumoztat DEUTSCH a futár Utileveleket elintézt.

Állást keres, bárminőt, fiatal családost férfi, irodai teendőkből, üzletben járatos. Beszéli a román, magyar, német, horvát nyelven. Cimet a kiadóba kér. 457

Perfekt szakácsnő jó fizetéssel azonnali kereset. Str. Nicolae Zsiga (Lukács Gy. u.) 4. balra 577H

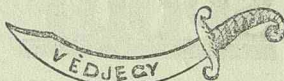
Német, román nevelőnő jó bizonyítvánnyal okkal felvételt, Uimann Arthurne Str. Avram Ianku (Kossuth u.) 11. sz. 572

Megbízható leány 3 éves gyermek mellé jó fizetéssel keresetlik. Lőrinc mernök, Str. Episc. Ciorgariu (Uri-utca) 15. 568H

Perfekt irodai tisztviselő, román levelező, könyvelő és minden irodai teendőben járatos, beszéli a románul, németül, franciául, keres e szakmabeli foglalkozást, esetleg félnapra. Ajánlatot Metropol száloda 59. 567

Ügyes varrónő, ki mindenféle varráshoz ért, házhoz ajándékozik. Cime: Fräuli Frida, Str. Astru (Gilyányi-utca) 23. szám.

Gyári árban kapható a mindenki előtt elismert kitiűnő minőségű „JOHANNA” „KARD” védjeggyel

mosó és pipere SZAPPAN nagyban és kicsinyben. Bernáth Miklós lisztés termény üzletében, Andrányi Károly és fiai mellett.

Hirdetmény.

Az Oradea-Mare Izr. Szentegylet Chewra Kadischa ezennel közhírré teszi, hogy azon hittestvérek, akik a Szentegylet kebelébe új tagokként belépni szándékoznak, folyó hó 15-én, vasárnap délután 3-5-ig az Orth. Izr. Hittközség tanácstermében ülésőz bekebelezési bizottság előtt felvételre jelentkezhetnek.

Érdeklődőknek közelebbi felvilágosításul készséggel szolgál bármikor a Szentegylet titkári hivatala Str. Manasterie (Zárda-utca) 2. Telefon 208.

Egyidejűleg figyelmeztetjük t. hittestvéreinket, hogy ez utolsó előtti beiratkozási nap ebben az esztendőben.

Hittestvéri üdvözléssel:

Az elnökség.

90—1925. szám.

Értesítés.

Hittközségünk t. tagjait értesítjük, hogy a pászka eladását folyó hó 15-én megkezdjük. Az eladás történik a hittközségi irodában a hivatalos órák alatt.

A pászka, valamint a pászkaliszt ára kgr.-ként 44 Lei, azaz (Negyvennégy) Lei. Azok, a kik kedvezményes árra jogosultak kgr.-ként 35 Lei, azaz (Harmincöt) Lei fizetnek és akik Kimche de Piszchet (ingyen pászkát) kapnak a sütsi díj címen kgr.-ként 16 Leit, azaz (Tizenhat) Leit tartoznak fizetni.

Akik kedvezményre, avagy ingyen pászkára igényüket eddig bármilyen oknál fogva nem jelentették be, legkésőbb folyó hó 20-ig tegyék ezt meg, mert később jelentkezők engedményt semmi körülmények között nem kaphatnak.

Oradea-Mare, 5685, Adar hó 17-én.

Orth. Izr. Hitt. Elöljárósága.

Vegyztisztító üzlet
Bazár épület — Színház oldal.

Elvállal ruhatisztítást és vasalást.

Borgos Sámuel.

Eladó 230 cm. csucstávolságú használt de jó karban levő esztergapad.

Andriska és Rosenbaum,
Strada Calvin (Ritoók Zs.-utca) 15. szám.

Eladó lakások és üzlethelyiségek

A VESZLOVITS LAJOS ur által, a Parcel Traian 6 alatt építendő két emeletes bérpalotában november 1-re kiadók, a földszinten 4 üzlet, félemeleten 5 üzlethelyiség vagy iroda. I. emeleten 1 drb. 5 szobás lakás, 1 drb. négy szobás lakás. II. emeleten 1 drb. 5 szobás lakás, 1 drb. 4 szobás lakás. A bérletek feltétele meg tudható. Dr. Várady Ödön ügyvédnél. Parcel Traian (Széchenyi-tér) 12 szám délután 3-7 között.

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a készítőnél

ROSENBERG
TESTVÉREK

Nic. Jorga (Zöldfa-u.) 8. — Behuzás gyorsan készül.

Divatos női kosztümök,

köpenyek és izléses francia ruhák készülnek:

Fütiőp Dániel és nővére

női divat szalonjában,

Str. Dimitrie Cantemir (volt Beöthy Ödön-utca) 30.

Telefon 1000.

Telefon 1000.

Előrendű varrónő felvétetnek.

A nagyváradi bőröndárú és táskagyár
Str. Cuza V da (Szacsvai-utca) 18. sz. alatt

Összes gyártmányai detailban is gyári árak mellett kaphatók

Figyelem!

Iparosok, malomtulajdonosok, autogarázsozok, petroleum-termékek-kereskedők stb. Engros elárúsítás bel- és külföldre: Könnyű és nehéz benzin, petroleum, gázolaj (motorin) kátrányolaj és ásványolaj tartálykocsikban és hordókban. Kívánatra ajánlattal szolgál:

„Solar-Română” Soc. Anon. de Foraj și Industrie de Petrol,
Ploesti, Str. Anast. Panu 6. Telefon: 59/2 Táviratcim: „Solarom”

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv.-Társ.

Adás-Vétel

Benzin könnyű, olaj rafinált állandóan kapható. Str. Gojdu (Beöthy-u.) 30. 561

Elköltözés miatt eladó egy teljesen új háló és konyha berendezés, esetleg lakása, Str. Wilson (Füzess-utca) 47. Ny

Lámpaernyő, párna, terítő, függöny montirozás, gobelin, filé, kelim, szmírna, hímzés, ruhahorgolás, kabát, kosztüm, estélyi és ucai ruha olcsón készült. Nilgész-telep 100/62. szám Schwarcz-ház. (Repülőhíd mellett.) 188

Kőriska hálószoba fodros juhar betéttel eladó. Cim Magyar Agostonné Petroasa, Jud. Bihor. 571

Egy jól jövedelmező iparüzem teljes felszereléssel eladó. Szakértelem nem szükséges. Cim a kiadóban. 537

Beköltöztető magánház, ugyanott látható írási írógép, kopirprés, íróasztal, börgarnitúra olcsón eladó. Cuza Voda (Szacsvai)-u. 48. sz. 528H

Fajspilz kutya eladó. — Calcea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30 jobbra 529H

Cseplőgepet magánjárót, vagy huzalost megvételre megvételre, bérbe vagy is e szben keresek Bartha László Pocluša Jud. Bihor 579

Eladó egy hatos cséplőgarnitúra cséplő. Marchal No. 7624 hozzá Robey No. 2516 4 légtör Erdelkötőni lehet. Özv. Lipcsy Andor-nénál. Tașnad. Jud. Sălaj Kiskút-utca 557

Jóhal Mórtól: Egy magyar nábob. Dumastól: Felelet tulipán, Bragallone Vicomte, Jávai orvos. Gardonyitól: Fosszuhanju veszedelem, Atkozott józan-ság. Drascheltől: Tied az élet, Pierre Benoitól: At-lantis, Veronától: Holnap kezdődik az élet. Onnet től: Rameau orvos című könyvet megvételre keresem cim a Hegedűs Hirlapirodában. 584H

10 es vasárnap, jó állapotban lévő cséplőszék-nyel keresünk megvételre locomobil nélkül. Ajánlatot Szentiványi és Deká-malom címére kérünk küldeni. Tinca (Tenke) Jud. Bihor. 570

Újonnan épült 1 szoba, konyha kiadó. Cim a kiadóban. 569

Kiadó műhely helyiség világos, nagyobb iparnak, vagy varrodának meg-e-lel. Azonnali elfoglalható. Str. Vlahuta (Szent János ucca) 72. 573

Festett 12 darabból álló új hálószoba jutányosan eladó. Str. Fațanului Fă-cănsor) 1. 531M

Háromszobás lakással ház azonnali elfoglalható, olcsón eladó Butorozott lak-részek, kétszobások Ba-lázsnénál — Telefon 815. Str. Nicolae Iorga (Zó dia ucca) 21. 57)

Szép szülő, elfoglalható lakással eladó. Cim a kiadóban. 583

KÖNYVTÁR

Gobelin, kelim és szmí-nát olcsón vállalko. Filébe állandó készlet. Cim: Str. Tabacariilor (Timár-u.) 8. sz. 223

24 % kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezé-tel. Adásvételi Rtg. Parcel Traian (Széchenyi-tér) 24. Értésítés délután. 406

Lakások

1-2-3 szobások átadók 2 butorozott szoba konyha fürdőszoba központban sürgősen kiadó

házak

szőlők olcsón — beköltözhető lakásokkal — megvehetők. — 30 éve fenállító vidéki üzlet átadó, esetleg társat keres

„ARDEAL” közvetítő iroda
Főposta mellett
Telefon 2/3